ONDERZOEK EN STATISTIEK

Monitor leefbaarheid en veiligheid 2017

Stad met een hart

Amersfoort

2

Uitgave en rapportage in opdracht van:
Onderzoek en Statistiek, gemeente Amersfoort
Ben van de Burgwal
Walrick Huurdeman
Illustraties: Jasper Eliazar

maart 2017

Inhoudsopgave

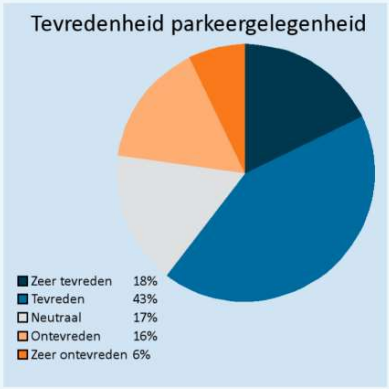
Inhoudsopgave 3
Samenvatting 5
Resultaten 10
1. Amersfoorters over hun stad 11
1.1 Rapportcijfers voor Amersfoort, buurt en woning 11
1.2 Ontwikkeling van Amersfoort 12
2. Oordeel over de buurt 14
2.1 Rapportcijfer en gehechtheid aan de buurt 14
2.2 Ontwikkeling van de buurt 16
2.3 Verschillen binnen de wijk 18
3. Sociale samenhang 19
3.1 Sociale samenhang in de buurt 19
3.2 Medeverantwoordelijkheid en participatie 21
3.3 Bekendheid buurtbudget 23
4. Voorvallen en buurtproblemen 24
4.1 Vervelende voorvallen en misdrijven in de buurt 24
4.2 Belangrijkste buurtproblemen 25
4.3 Aandacht van gemeente voor buurtproblemen 26
5. Voorzieningen 28
5.1 Tevredenheid winkels 28
5.2 Speelmogelijkheden voor kinderen 29
6. Verkeer en parkeren 30
6.1 Parkeermogelijkheden in de buurt 31
6.2 Verkeersveiligheid 32
6.3 Geluidsoverlast door verkeer 34
7. Beheer en onderhoud 35
7.1 Fysieke kwaliteit 36
7.2 Onderhoud van de openbare ruimte 38
7.3 Stankoverlast en houtrook 42
8. Veiligheid en overlast 43
8.1 Subjectieve veiligheid 44
8.2 Onveilige plekken 45
8.3 Achtergronden van onveiligheid 47
8.4 Sociale overlast 49

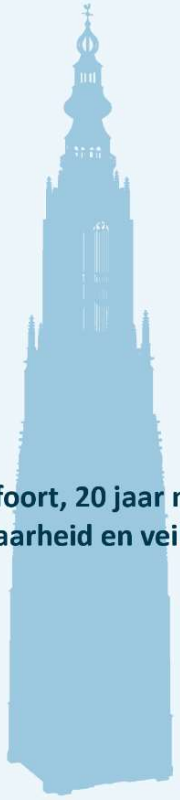
8.5 Bewoners actief voor de veiligheid 52
8.6 Ontwikkeling geregistreerde misdrijven 52
8.7 Aangiftebereidheid 53
Bijlagen 56
Bijlage 1 Vragenlijst met scores 57
Bijlage 2 Belangrijkste problemen in de eigen buurt 64
Bijlage 3 Belangrijkste problemen per wijk 65
Bijlage 4 Overzicht kengetallen per wijk 68
Bijlage 5 Overzicht kengetallen en toelichting 71
Bijlage 6 Opzet van het onderzoek 73

Samenvatting

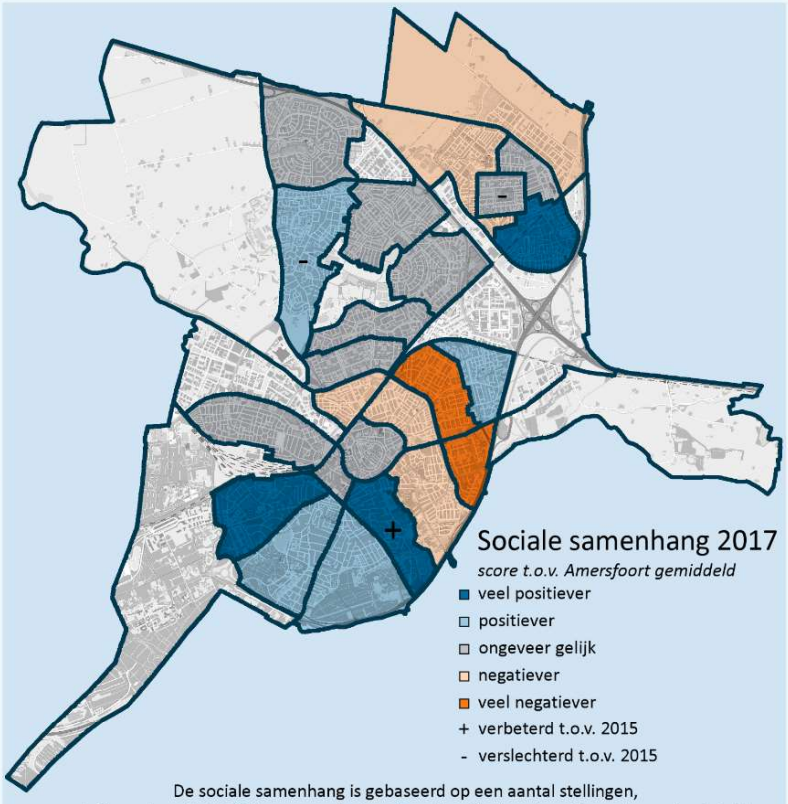

Amersfoort, 20 jaar monitor Leefbaarheid en veiligheid

Bron: Gemeente Amersfoort O&S

Najaar 2017 heeft de gemeente Amersfoort onderzoek gedaan onder 10.000 Amersfoorters van 18 tot 85 jaar, waaraan 4.250 hebben meegedaan. Zij hebben een vragenlijst ingevuld over leefbaarheid, veiligheid, voorzieningen en onderhoud van de openbare ruimte. Het onderzoek wordt elke twee jaar gehouden sinds 1997, waardoor het mogelijk is trends te signaleren. In dit rapport vindt u de uitkomsten van dit onderzoek, vergeleken met het onderzoek dat in eerdere jaren hierover is gehouden. In het eerste deel worden de belangrijkste resultaten beschreven. De bijlagen geven een overzicht van de belangrijkste cijfers (per wijk) en een verantwoording van het onderzoek.

Uitkomsten Amersfoort-breed

Waardering voor de stad neemt verder toe

Amersfoorters zijn in de afgelopen jaren hun stad steeds meer gaan waarderen: het rapportcijfer is in de afgelopen 20 jaar gestegen van een 6,7 naar een 7,7. Ook het oordeel over de buurt en de woning is licht verbeterd.
Een op de drie Amersfoorters verwacht dat de stad er in de komende jaren verder op vooruit zal gaan. Daarbij wijst men vooral op nieuwbouwprojecten als Amerena en de renovatie van woonbuurten. Zo'n 13% verwacht een verdere achteruitgang en wijst dan vooral op problemen (zoals van verkeeroverlast en zwerfvuil).

Parkeerproblemen blijven aandacht opvragen

Parkeeroverlast en het gebrek aan parkeerruimte vormen nog altijd het belangrijkste probleem waarvoor men aandacht wil. Zo'n 22% van de Amersfoorters is (zeer) ontevreden over het parkeren en 14% vindt dit zelfs het belangrijkste probleem in de buurt.
Tegelijkertijd is een meerderheid, 59% juist (zeer) tevreden over de parkeermogelijkheden in zijn buurt. Voor een relatief kleine groep Amersfoorters weegt deze overlast dus blijkbaar zwaar.

Amersfoorters kritischer over verkeersveiligheid

Het oordeel over de verkeersveiligheid in de straat is sinds 2013 verslechterd. Ook in de lijst van belangrijkste buurtproblemen nemen verkeersproblemen een prominente plaats in. Te hard rijden staat op de tweede plaats en onoverzichtelijke verkeerssituaties op de vijfde plaats van belangrijkste buurtproblemen.
Vooral in woonstraten en -erven ergert men zich aan hardrijders.

Minder vernielingen en graffiti, meer overlast van zwerfvuil

De fysieke kwaliteit, ofwel de mate waarin sprake is van zwerfvuil, hondenpoep, vernielingen en graffiti, is sinds 2013 iets verbeterd. Dit komt vooral doordat Amersfoorters minder overlast ondervonden van vernielingen en graffiti. Hondenpoep blijft overigens wel op de derde plaats staan op de lijst van belangrijkste buurtproblemen, terwijl zwerfvuil anno 2017 vaker genoemd wordt als ergernis.

Oordeel over het onderhoud van de wijk blijft overwegend positief

Over het algemeen onderhoud van de wijk is - net als in 2015 - 64% tevreden en 7% ontevreden. Iets minder tevreden is men in 2017 over het onderhoud van groen en verhardingen. Ook over het verwijderen van zwerfvuil is men iets kritischer. Verder is de

tevredenheid over de hoeveelheid groen in de wijk licht gedaald: van 75% naar 70%. Dit lijkt onder andere voort te komen uit kritiek van bewoners op bomenkap door de gemeente.

Sociale samenhang blijft gelijk

Hoewel bij veel mensen het gevoel leeft dat sprake is van verruwing van omgangsvormen en afnemende solidariteit, is de sociale samenhang in de buurt niet gedaald in de afgelopen jaren. Zeven op de tien Amersfoorters voelt zich thuis in zijn buurt en zegt in een gezellige buurt te wonen waar veel saamhorigheid is.

Gevoel van veiligheid toegenomen

Circa 21% van de Amersfoorters voelt zich wel eens onveilig in zijn eigen buurt. Eerdere jaren lag dat nog rond de 25%. Jongeren, vrouwen, alleenstaanden, lager opgeleiden en mensen met een klein sociaal netwerk voelen zich vaker dan gemiddeld onveilig in hun buurt. De subjectieve veiligheid hangt verder onder meer samen met de ervaren (jongeren)overlast en de sociale samenhang.

Minder criminaliteit, deels door daling van aangiftes

Het aantal misdrijven dat bij de politie wordt geregistreerd, daalt al meer dan tien jaar. Vooral het aantal autokraken, woninginbraken en geweldsmisdrijven is terug gelopen. Tegelijkertijd lijkt er sprake van een lichte daling van de aangiftebereidheid. Deze trend vormt maar voor een klein deel de verklaring voor de dalende misdaadcijfers. Ook uit slachtofferenquêtes blijkt dat de stad veiliger wordt.

Uitkomsten en trends per wijk

Tweedeling stad blijft

Er blijft een duidelijk verschil in de ervaren leefbaarheid en veiligheid tussen enerzijds de wijken met relatief veel sociale huur en lagere inkomens (Soesterkwartier, De Koppel, Kruiskamp, Liendert, Randenbroek en Schuilenburg) en anderzijds de wijken met vooral koopwoningen. Dat is onder meer zichtbaar in het rapportcijfer voor de buurt, de sociale samenhang en de ervaren onveiligheid en overlast.

Vroegnaoorlogse wijken: laagste cijfers, maar wel met perspectief

De wijken De Koppel, Kruiskamp, Liendert, Schuilenburg en Randenbroek zijn de wijken met het laagste rapportcijfer, de minste sociale samenhang en men voelt zich er het meest onveilig. Ondanks de renovaties en andere maatregelen in het kader van de sociale vernieuwing die in deze wijken in de afgelopen jaren zijn doorgevoerd, zijn veel bewoners van mening dat de gemeente weinig aandacht heeft voor de problemen in de wijk. Het verschil met de overige wijken wordt echter niet groter. Ook is men redelijk positief over de verwachte ontwikkelingen voor deze wijken.
Overigens kennen met name De Koppel (Gildekwartier) en Randenbroek buurten die zich duidelijk in positieve zin onderscheiden van de rest van de wijk.

Stadskern en Soesterkwartier: prettige woonsfeer ondanks overlast

De Stadskern heeft als uitgaansgebied te maken met allerlei vormen van sociale overlast. Maar ook het Soesterkwartier scoort op dit punt hoog, wat onder andere blijkt uit de ervaren overlast van omwonenden en van drugshandel en -gebruik.
In beide wijken is men vooral kritisch over de verkeersveiligheid en parkeermogelijkheden, terwijl men over het sociale leefklimaat (sociale samenhang en gehechtheid aan de buurt) redelijk positief is. Ook verwachten veel inwoners dat de wijk erop vooruit zal gaan in de komende jaren. Wat het Soesterkwartier betreft, geldt dat vooral voor het deel dat grenst aan het Eemplein.

Schothorst en Rustenburg: gemiddelde wijken

Schothorst en Rustenburg, wijken uit de jaren ’70 en ’80, worden gekenmerkt door een meer dan gemiddelde vergrijzing. Ze vormen in veel opzichten gemiddelde wijken in Amersfoort. Dat geldt voor onder meer de rapportcijfers voor de buurt, de sociale samenhang en de fysieke kwaliteit. Wel voelt men zich in deze wijken vaker onveilig. Anderzijds ervaart men er minder sociale en verkeersoverlast. Relatief veel bewoners verwachten dat de wijk er de komende jaren op achteruit zal gaan.

Amersfoort-Zuid: groen en sfeervol

Amersfoort-Zuid - en in het bijzonder Berg-Noord - onderscheidt zich in positieve zin van het stadsgemiddelde. Dit blijkt vooral uit hoge rapportcijfers voor woning en buurt en hoge scores op sociale samenhang, hoeveelheid groen en fysieke kwaliteit. Men ervaart relatief weinig sociale overlast en vooral in het Vermeerkwartier is het leefklimaat in de afgelopen jaren verbeterd. Over de speel- en parkeermogelijkheden is men iets kritischer dan gemiddeld in Amersfoort.

Zielhorst en Kattenbroek: prettig woonklimaat, weinig overlast

De wijken die tussen 1985 en 1995 in Amersfoort zijn verrezen, Zielhorst en Kattenbroek, worden in het algemeen gekenmerkt door bovengemiddelde rapportcijfers voor de buurt, een redelijk goede sociale samenhang en weinig sociale overlast. Ook voelt men zich in deze wijken relatief veilig.
Over de winkelvoorzieningen en parkeermogelijkheden oordeelt men overwegend positief, al staan parkeerproblemen en verkeersonveiligheid (met name in Kattenbroek) wel hoog op de lijst van buurtproblemen.

Nieuwland en Vathorst: bewoners voelen zich veilig, maar weinig verbonden

Amersfoorts nieuwste wijken, Nieuwland en Vathorst, lijken in een aantal opzichten op de iets oudere wijken, Zielhorst en Kattenbroek. Er is tevredenheid over de woning en over het onderhoud van de wijk en er is weinig sociale overlast. Ook voelt men zich er relatief veilig. Maar er zijn ook verschillen. De sociale samenhang is er minder, zelfs onder het Amersfoortse gemiddelde en men oordeelt iets kritischer over de winkelvoorzieningen en parkeermogelijkheden, met name in Nieuwland.

Hoogland en Hooglanderveen: veel sociale samenhang

De dorpen Hoogland en Hooglanderveen hebben er in het kader van de groeistadtaak ook veel nieuwe woningen bij gekregen. Toch hebben zij hun dorpskarakter weten te behouden

en kenmerken zij zich door veel sociale samenhang. Wel is deze samenhang in Hoogland verminderd en laten Hooglanderveners zich relatief kritisch uit over het algemeen onderhoud. Verder voelt men zich er relatief veilig en is er weinig sprake van sociale overlast.

Verschillen per buurt

In het rapport zijn vooral verschillen per wijk beschreven. Maar vaak zijn er ook binnen een wijk verschillen per buurt. Een beschrijving van deze verschillen per buurt is in dit onderzoek achterwege gelaten, omdat de steekproef dat meestal niet toelaat. Een indicatie voor de buurtverschillen is wel te vinden in de wijk- en buurtatlas.
Zie www.amersfoortincijfers.nl.

Resultaten

Foto: José Belgers

1. Amersfoorters over hun stad

- Amersfoortse burgers gaan hun stad steeds beter waarderen: het rapportcijfer is in 2017 gestegen naar een 7,7. Een op de drie Amersfoorters verwacht dat de stad er in de komende jaren op vooruit zal gaan, terwijl slechts 13% verwacht dat het er slechter op wordt.
- Amersfoorters waarderen hun woning gemiddeld met een 7,9 en hun buurt/woonomgeving met een 7,4.
- Het cijfer voor de woning en buurt ligt iets hoger dan in 2015.

1.1 Rapportcijfers voor Amersfoort, buurt en woning

Ruime voldoende voor de stad en de eigen buurt

Amersfoorters beoordelen hun stad gemiddeld met een 7,7. Slechts 4% geeft een onvoldoende. Het oordeel over de stad is in de afgelopen decennia flink verbeterd (zie figuur 1).
Vooral bewoners van de binnenstad en De Koppel zijn positief over de stad en ook in Amersfoort-Zuid geeft men de stad hogere cijfers. Kritischer zijn de bewoners van Hoogland en Hooglanderveen met een gemiddeld rapportcijfer van 7,4.

De eigen buurt en woonomgeving wordt gemiddeld met een 7,4 beoordeeld. Dit is ook een lichte verbetering vergeleken met 2015 (7,3), maar vergelijkbaar met 2013. Meer hierover in hoofdstuk 2.

Woning gemiddeld met 7,9 beoordeeld

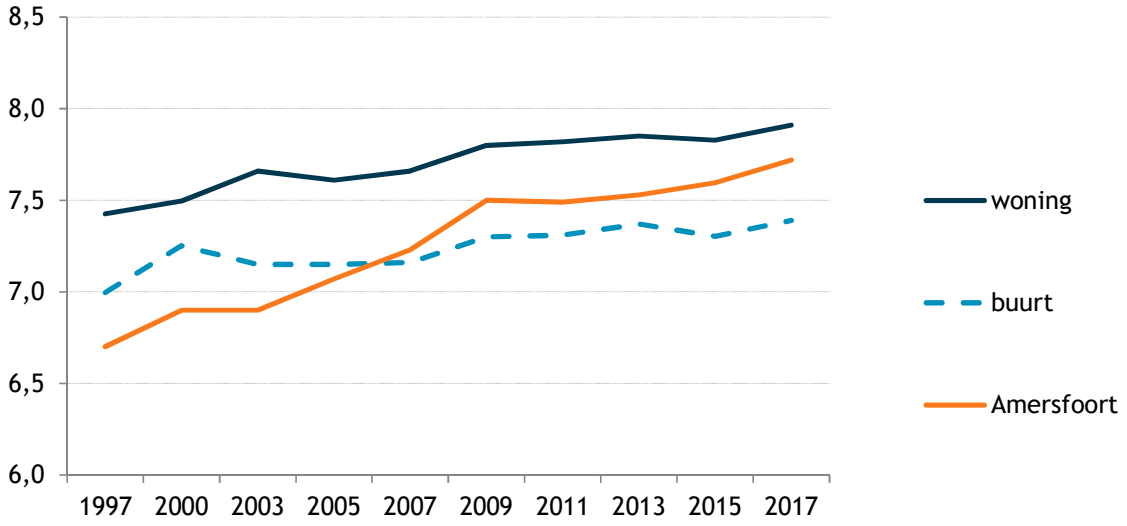
Amersfoorters geven hun woning gemiddeld een 7,9. Ook hier is sprake van een lichte stijging ten opzichte van de voorgaande metingen (zie figuur 1). Vier procent beoordeelt zijn of haar woning met een onvoldoende.

"De flats van de Alliantie zijn slecht geïsoleerd en gehorig. Slecht voor milieu en oncomfortabel." (bewoner Liendert)

Tussen wijken bestaan grote verschillen. In prioriteitswijken worden woningen gemiddeld lager beoordeeld. Zo krijgen de woningen in Liendert gemiddeld het laagste cijfer (7,3), maar nog steeds gaat het hier om ruime voldoendes.
Woningen in de Berg-Noord worden gemiddeld het hoogst beoordeeld (8,6).
Ook in andere wijken met relatief veel koopwoningen, zoals Hoogland, Hooglanderveen en Vathorst, krijgen woningen gemiddeld hoge cijfers. Vergeleken met 2015 worden de woningen in Randenbroek, Vermeerkwartier, Schuilenburg, Nieuwland en Vathorst iets

beter beoordeeld. Over de woningen in Schothorst-Noord oordeelt men minder goed dan in 2015.

Figuur 1 Rapportcijfers voor de woning, buurt en stad

Bron: Stadspeiling, O&S

1.2 Ontwikkeling van Amersfoort

Amersfoorters positief over ontwikkelingen van de stad

Amersfoorters denken positief over de ontwikkeling van de stad in de komende jaren. Een op de drie bewoners (33%) verwacht dat de stad er in de komende jaren op vooruit zal gaan. 13% denkt dat de stad achteruit zal gaan. Ongeveer een derde verwacht dat het gelijk zal blijven of weet het niet.

Vooruitgang stad: vooral nieuwbouw en opknappen oudere wijken

Amersfoorters die verwachten dat de stad er in de komende jaren op vooruit zal gaan, zijn vooral positief over de nieuwbouw en het opknappen van oudere wijken. Ook de bouw van het nieuwe zwembad, de vergroening van het Elisabeth-ziekenhuisterrein en de verdere ontwikkeling van het gebied rondom het Eemplein noemen deze mensen positief. Amersfoorters die de stad vooruit zien gaan, noemen ook de groei van het toerisme. Zo zijn veel inwoners en bezoekers enthousiast over de kwaliteit van de horeca, de hoeveelheid evenementen, activiteiten en festivals die worden georganiseerd, maar ook is men positief over de winkel- en groenvoorzieningen. Tot slot worden de betere bereikbaarheid en de verbeterde wegen (en fietspaden) gewaardeerd.

"Andere gemeenten raken vol (Amsterdam, Utrecht). Amersfoort vormt een aantrekkelijk en betaalbaar alternatief."

"Overlastproblemen worden voortvarend aangepakt. Amersfoort komt landelijk positief in het nieuws vanwege lage criminaliteitscijfers."

Achteruitgang stad: achterstallig onderhoud en bezuinigingen op welzijn en cultuur

Amersfoorters die verwachten dat de stad er in de komende jaren op achteruit zal gaan, noemen een aantal redenen. Allereerst het achterstallig onderhoud van de openbare ruimte en de toename van zwerfvuil.

> *"Er worden miljoenen verspild aan prestigeprojecten zoals bijvoorbeeld de westelijke ontsluiting, de rotonde bij het Eemplein en het nieuwe stadhuis."*

Men is vooral kritisch over het onderhoud van het openbaar groen en het verdwijnen van groen en bomen. Daarnaast zien mensen een achteruitgang vanwege de financiële situatie van de gemeente en daaruit voortkomende bezuinigingen. Mensen noemen met name de toenemende woningnood, waar vooral jongeren en mensen met een kleine beurs de dupe van worden. Het aantrekken van de economie leidt tot meer werkgelegenheid, maar ook tot meer drukte en problemen met verkeersafwikkeling, terwijl de leegstand van kantoren nauwelijks afneemt.

Verder wijzen Amersfoorters op de mentaliteitsverandering: meer individualisering en agressie naar elkaar en minder tolerantie.

2. Oordeel over de buurt

- Amersfoorters waarderen hun buurt/woonomgeving gemiddeld met een 7,4. Bewoners van het Bergkwartier, Vermeerkwartier en Hoogland zijn het meest te spreken over hun buurt. In Liendert, Schuilenburg en Kruiskamp is men kritischer.

- Zeven op de tien Amersfoorters voelen zich (zeer) gehecht aan hun buurt. Bewoners van Vermeerkwartier en Nieuwland zijn sinds 2015 positiever over hun buurt en voelen zich vaker gehecht.

- 18% van de Amersfoorters verwacht dat hun buurt er de komende jaren op vooruit zal gaan en een iets kleiner aantal verwacht een achteruitgang. In de wijken in Amersfoort-Noord zijn er meer mensen die een verslechtering verwachten. In Stadskern, Amersfoort-Zuid en in de vroegnaoorlogse wijken, waar veel vervangende nieuwbouw is gekomen, is men positiever over de ontwikkelingen.

2.1 Rapportcijfer en gehechtheid aan de buurt

Ruime voldoende voor eigen buurt

In 2017 beoordelen Amersfoorters de eigen buurt en woonomgeving met gemiddeld een 7,4. Dit is een lichte toename vergeleken met 2015 (7,3), maar vergelijkbaar met 2013. Het rapportcijfer zegt zowel iets over het sociale klimaat en de sfeer in de buurt, als over de fysieke kant, bijvoorbeeld de aanwezigheid van groen in de woonomgeving. Ook is er een samenhang met de eigendomsverhouding: eigenaar-bewoners zijn doorgaans positiever over hun buurt dan huurders.

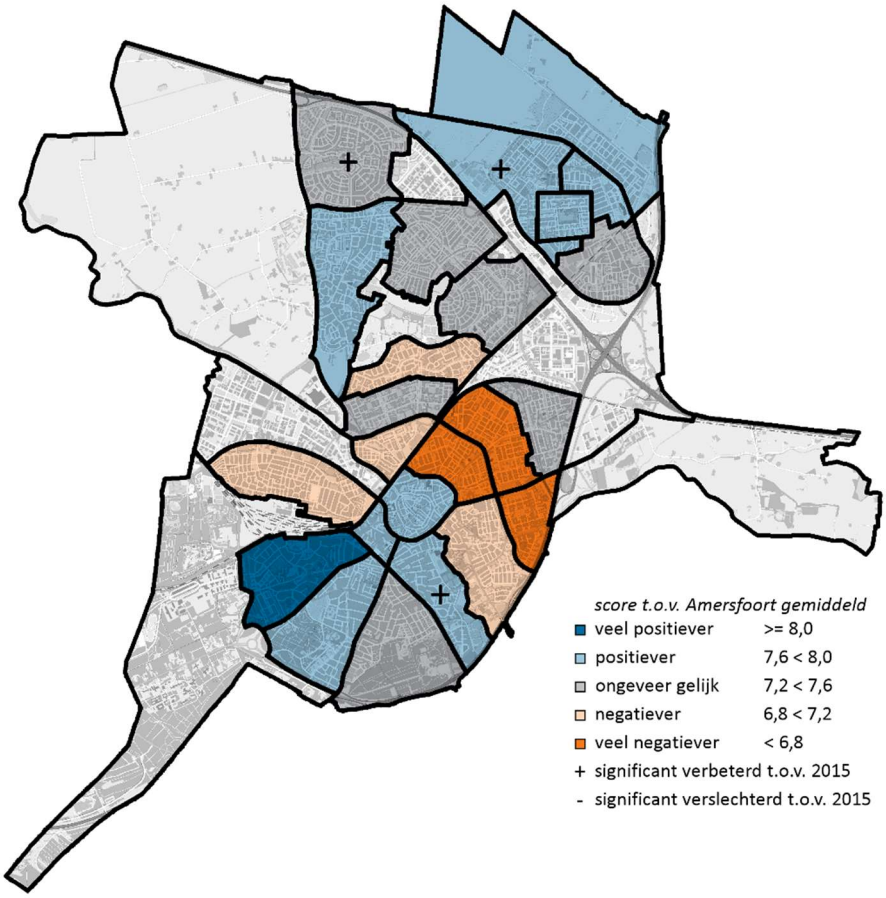
Beter oordeel over Vermeerkwartier, Nieuwland en Vathorst

De Berg-Noord wordt het hoogst beoordeeld (8,4). Ook de Berg-Zuid, Vermeerkwartier (7,9) en Hoogland (7,7) krijgen een relatief hoog cijfer. Liendert (6,5), Kruiskamp en Schuilenburg (6,7) krijgen de laagste cijfers voor de buurt en woonomgeving. Ook andere wijken met een hoog aandeel sociale huurwoningen worden relatief laag beoordeeld (zie figuur 2).

“Er is hier een komen en gaan van huishoudens. Ze hebben allemaal hun eigen sores en bemoeien zich weinig met elkaar.” (inwoner Schuilenburg)

Vergeleken met 2015 beoordelen bewoners van Vermeerkwartier, Nieuwland en Vathorst (met name De Velden) hun buurt en woonomgeving iets beter.

Figuur 2 Rapportcijfer voor de buurt/woonomgeving

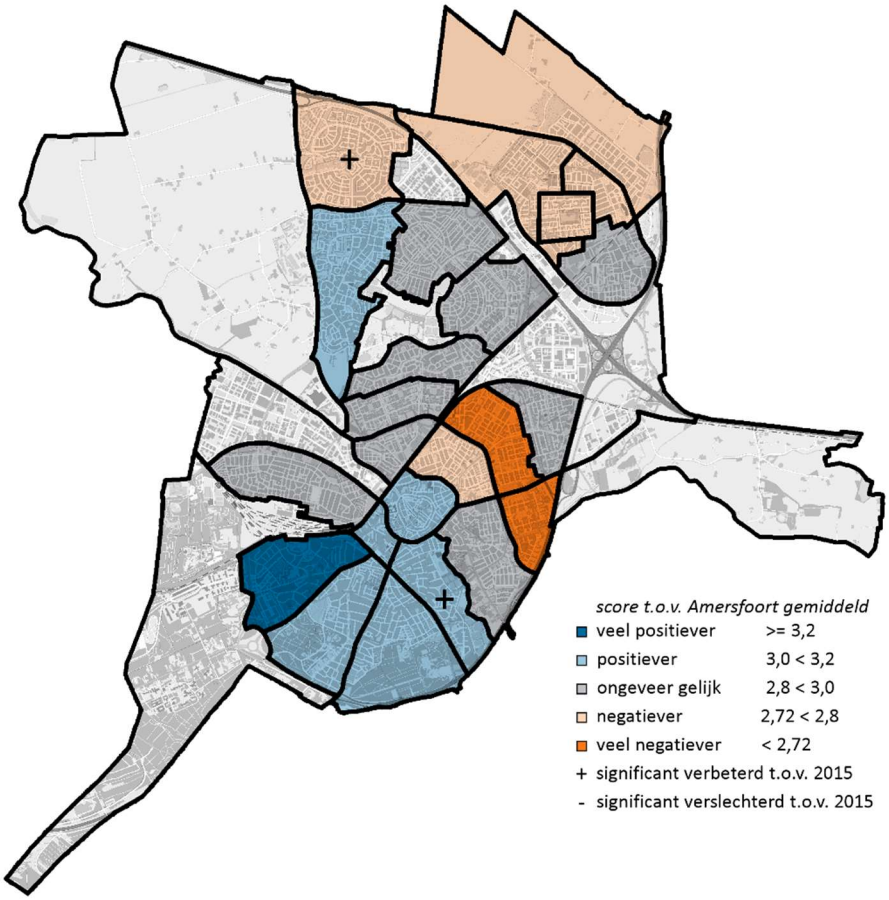
Bron: Stadspeiling 2015 en 2017, O&S

72% (zeer) gehecht aan buurt

Er verandert weinig in de gehechtheid aan de eigen buurt. Net als in 2013 en 2015, voelen zeven van de tien Amersfoorters zich (zeer) gehecht aan de eigen buurt. Net als voor de rapportcijfers zijn bewoners van Berg-Noord het meest gehecht aan hun buurt. Ook geldt dit relatief vaak voor bewoners van de andere wijken in Amersfoort-Zuid, de binnenstad en Hoogland.
Het minst gehecht is men aan zijn buurt in Schuilenburg, Liendert en Kruiskamp en in de nieuwste wijken (Vathorst en Nieuwland).

Bewoners van Vermeerkwartier en Nieuwland zijn zich tussen 2015 en 2017 iets meer gaan hechten aan de buurt (zie figuur 3).

Figuur 3 Gehechtheid aan de buurt

Bron: Stadspeiling 2015 en 2017, O&S

2.2 Ontwikkeling van de buurt

Merendeel verwacht geen verandering van de buurt

Circa 18% van de Amersfoorters verwacht dat hun buurt er in de komende jaren op vooruit zal gaan, terwijl 15% verwacht dat het er minder op zal worden. Een ruime meerderheid (66%) verwacht dus dat er weinig zal veranderen of heeft er geen oordeel over.

Amersfoort-Noord negatief over ontwikkelingen

Inwoners van Amersfoort-Noord zijn vaker van mening dat hun buurt erop achteruit zal gaan. Vooral in Schothorst-Zuid is men pessimistisch over de ontwikkelingen voor de komende jaren (zie figuur 4).

"Er komen steeds meer buitenlandse mensen die zich niet aan de regels houden. Het geeft veel ergernis." (bewoner Schothorst-Zuid)

In Schothorst wordt vooral genoemd dat de sociale huurwoningen meer en meer worden toegewezen aan 'mensen met een vlekje'. Ook vindt men dat de winkelcentra achteruit gaan en dat de wijk vergrijst.

In andere wat oudere nieuwbouwwijken (Zielhorst, Kattenbroek) wordt het negatieve sentiment vooral gevoed doordat de kwaliteit van de huizen en de inrichting van

de openbare ruimte langzaam achteruit gaan en dat dat ook een negatief effect heeft op de samenstelling van de bevolking. Ook de sluiting van voorzieningen verklaart mede het soms negatieve oordeel.

"De sluiting van de bibliotheek, de buurthuizen en het verdwijnen van speelplekken. Dat heeft de wijk er niet beter op gemaakt" (inwoner Zielhorst)

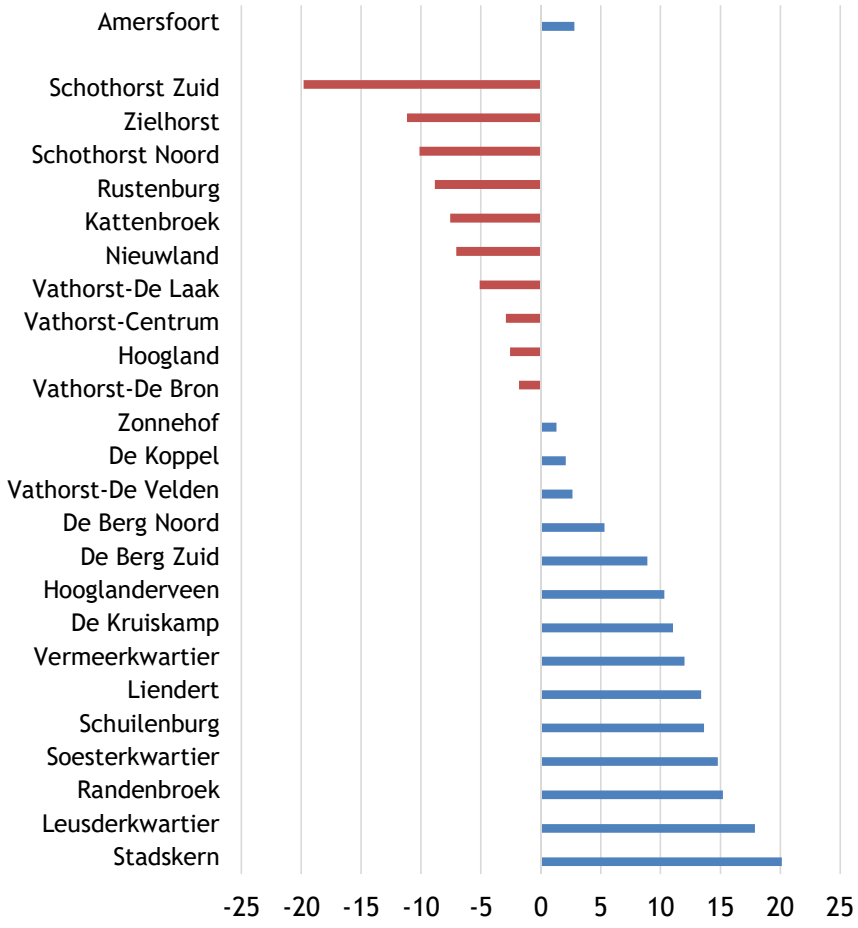
Binnenstad en prioriteitswijken positief over ontwikkelingen

Het leefklimaat van de binnenstad zal in de komende jaren verder verbeteren. Dit wordt in de ogen van de bewoners vooral zichtbaar in een kwaliteitsimpuls bij de horeca, de komst van Hudson's Bay, het opknappen van gebouwen en de verwachte aanpak van De Kamp.

"Soesterkwartier wordt populairder, doordat de binnenstad deze kant op groeit en mooie voorzieningen dichterbij komen."

Soesterkwartierders laten zich lovend uit over de nieuwe woningen waardoor de wijk verjongt en ook over de afname van winkelleegstand is men positief.

Figuur 4 Verwachte ontwikkeling van de buurt (% vooruit minus achteruit)

Bron: Stadspeiling 2015 en 2017, O&S

Bewoners van Randenbroek wijzen vooral op de parkachtige invulling van het oude Elisabethterrein en de renovaties die er plaatsvinden. Ook in Schuilenburg en Liendert refereert men aan de positieve effecten van de afbraak van oude flats en de vervangende

nieuwbouw, met name rond het Hogekwartier en de stadsentree bij Amerena. Daarnaast noemt men het opknappen van groengebieden en wandelpaden en de verbeterde sfeer. Mensen in Kruiskamp waarderen vooral de betere sfeer in de buurt, maar ook de afname van rommel en vernielingen op straat en renovatie van woningen. Ook de verkoop van huurwoningen leidt in de ogen van sommige bewoners tot een opwaarderen van de buurt.

"De afgelopen jaren heeft de politie veel gedaan om overlastgevers aan te pakken, waardoor het leefklimaat sterk is verbeterd" (inwoner Kruiskamp)

In Amersfoort-Zuid noemt men vaak het opknappen van woningen. Tegelijkertijd maakt men zich zorgen over de sterke prijsstijgingen in de koopsector.

2.3 Verschillen binnen de wijk

In dit rapport worden vooral de verschillen per wijk beschreven. De steekproefgrootte laat een verfijning naar buurten meestal niet toe. Maar uiteraard kunnen er binnen een wijk grote verschillen bestaan. Dat geldt vooral voor wijken als Soesterkwartier en Randenbroek. Maar ook in de 'mindere' buurten zijn er altijd bewoners die zich prima thuisvoelen en het leefklimaat als plezierig ervaren.

"Wij wonen al 40 jaar met veel plezier in deze buurt (Trekvogelweg, Liendert). We hebben veel bewoners zien komen en gaan. Natuurlijk gebeurt er wel eens wat, maar we hebben nog steeds een prettig contact met onze buren."

"Ik ben zeer tevreden over onze buurt. Het is er rustig en er is weinig overlast. Ik maak regelmatig een praatje met omwonenden, maar we komen niet bij elkaar op bezoek." (bewoner Bloemenbuurt, Soesterkwartier).

In de wijk- en buurtatlas zijn veel kaarten opgenomen waarin uitkomsten ook op buurtniveau zijn uitgesplitst. Zie www.amersfoortincijfers.nl.

3. Sociale samenhang

- Er bestaan grote verschillen tussen de wijken in sociale samenhang. De Berg-Noord, Vermeerkwartier en Hooglanderveen is er in het algemeen sprake van een goede sfeer met onderlinge contacten en saamhorigheid. Daarvan is minder sprake in met name Liendert en Schuilenburg.

- Vier op de vijf Amersfoorters voelen zich medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid in de buurt. Iets meer dan de helft van de bewoners zegt ook wel eens actief te zijn met het verbeteren van de leefbaarheid in hun buurt. Het gaat daarbij vooral om het helpen van buren en het schoonhouden van de stoep.

3.1 Sociale samenhang in de buurt

Situatie vergelijkbaar met 2015

Sociale samenhang wordt ook wel aangeduid als het cement van de samenleving genoemd. Het gaat daarbij vooral om het 'meedoen met' en het 'vertrouwen hebben in' de samenleving. Landelijk staat de sociale samenhang onder druk, onder meer vanwege een dalend vertrouwen in de politiek en door verruwing van omgangsvormen.[1]

De sociale samenhang - ook wel aangeduid met sociale cohesie – richt zich in dit onderzoek vooral op de samenhang tussen bewoners binnen de buurt en is dus niet vergelijkbaar met het onderzoek van het CBS. Deze is in dit onderzoek gemeten aan de hand van een aantal stellingen. Dit levert voor 2017 een score op van 6,3 op een schaal van 0 (= geen enkele samenhang) tot 10 (samenhang). De sociale samenhang ligt daarmee op het niveau van eerdere jaren.
Ten opzichte van 2015 zijn er kleine, niet significante, verschillen. Alleen het aandeel bewoners dat veel contact zegt te hebben met andere buurtbewoners is gedaald.

[1] CBS, 2015, sociale samenhang: wat ons bindt en verdeelt.

Tabel 1 Stellingen over sociale samenhang (% eens)

	2015	2017
De mensen in deze buurt kennen elkaar nauwelijks	20%	20%
De mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om	69%	68%
Ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is	39%	37%
Ik voel mij thuis bij de mensen die in deze buurt wonen	70%	69%
Het is vervelend om in deze buurt te wonen	4%	3%
Ik heb veel contact met andere buurtbewoners *	42%	39%
Ik zou meer contact willen hebben met buurtbewoners	22%	22%
De mensen hier zijn erg betrokken bij de buurt	35%	34%
Kengetal 'sociale samenhang'	6,4	6,3

Toelichting: De percentages tonen het aandeel mensen dat het (helemaal) eens is met de stelling en zijn inclusief geen mening/weet niet.
Het kengetal 'sociale samenhang' is berekend op basis van de eerste vier stellingen in de tabel. Dit kengetal is een score (geen rapportcijfer!) die varieert van 0 (=geen samenhang) tot 10 (=veel samenhang).
** het verschil tussen 2015 en 2017 is statistisch significant.*
Bron: Stadspeiling 2015 en 2017, O&S

Achtergronden van sociale samenhang

De sociale cohesie blijkt onder meer samen te hangen met het soort woningen in de wijk. In wijken met veel (huur)flats is de doorstroming groter, waardoor bewoners ook minder gelegenheid hebben om elkaar beter te leren kennen en de tijd te krijgen om zich thuis te voelen. Omgekeerd is een gebrekkige sociale samenhang wellicht een reden voor mensen om weg te trekken. Ook de samenstelling van de bevolking speelt een rol. In wijken met een grote diversiteit aan bevolkingsgroepen en etniciteiten is doorgaans sprake van weinig sociale samenhang.

Overigens moet een lagere score voor sociale samenhang niet enkel als negatief worden beoordeeld. Meer sociale samenhang betekent veelal ook meer sociale controle en dat wordt niet door iedereen even positief gewaardeerd.

"Vathorst is een degelijke wijk, waar het lijkt alsof iedereen op zichzelf leeft en zich niet teveel met elkaar bemoeit. Er is weinig saamhorigheid. Maar van overlast hebben wij ook nog niets gemerkt."

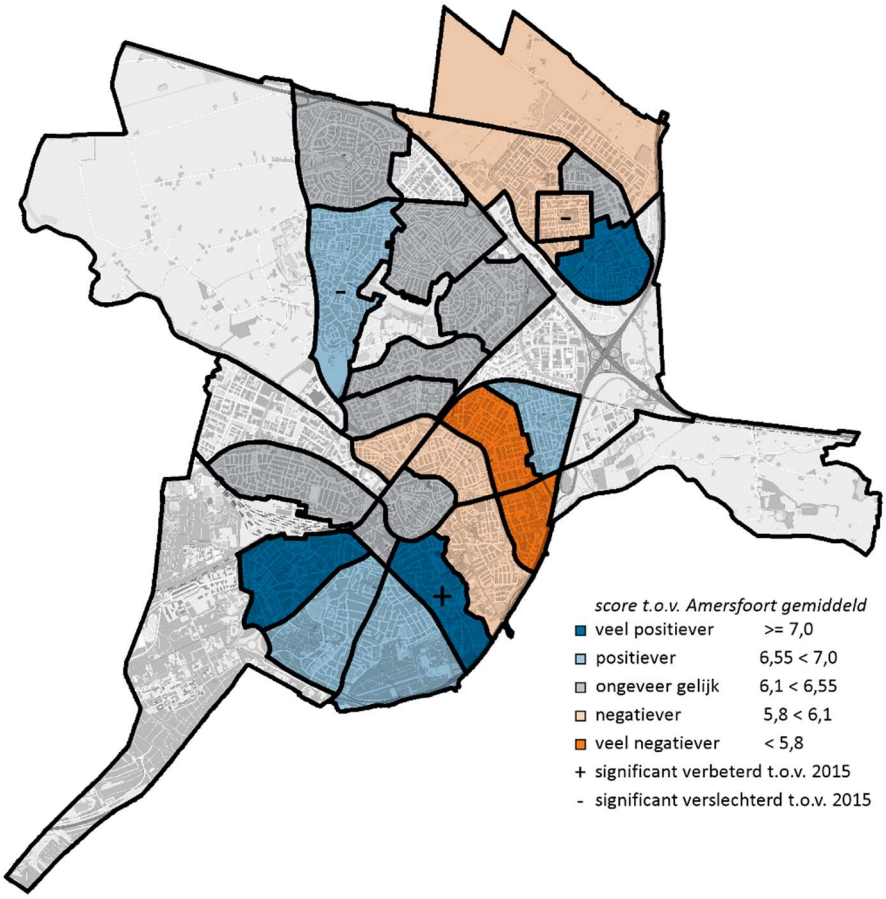
Meeste sociale samenhang in dorpen en in Amersfoort-Zuid

Er bestaan grote verschillen in sociale samenhang tussen wijken (zie figuur 5).

"We wonen nu 30 jaar in Hoogland en de sfeer was altijd erg gemoedelijk. Nieuwe bewoners ('import') zijn vaak meer op zichzelf en minder betrokken bij de buurt. Ze lopen niet warm voor het optuigen van een carnavalswagen."

De meeste sociale samenhang wordt gemeten in Berg- en Vermeerkwartier en in Hooglanderveen. De wijken Liendert en Schuilenburg scoren het laagst op sociale cohesie. Ten opzichte van 2015 is de situatie verbeterd in Vermeerkwartier en verslechterd in Hoogland en Vathorst-De Bron. Hoogland blijft met een score van 6,7 nog wel boven het Amersfoortse gemiddelde.

Figuur 5 Sociale samenhang

Toelichting: het kengetal 'sociale samenhang' is een score berekend op basis van vier stelling. De varieert van 0 (=geen samenhang) tot 10 (=veel samenhang).
Bron: Stadspeiling 2015 en 2017, O&S

3.2 Medeverantwoordelijkheid en participatie

Meeste inwoners voelen zich medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid

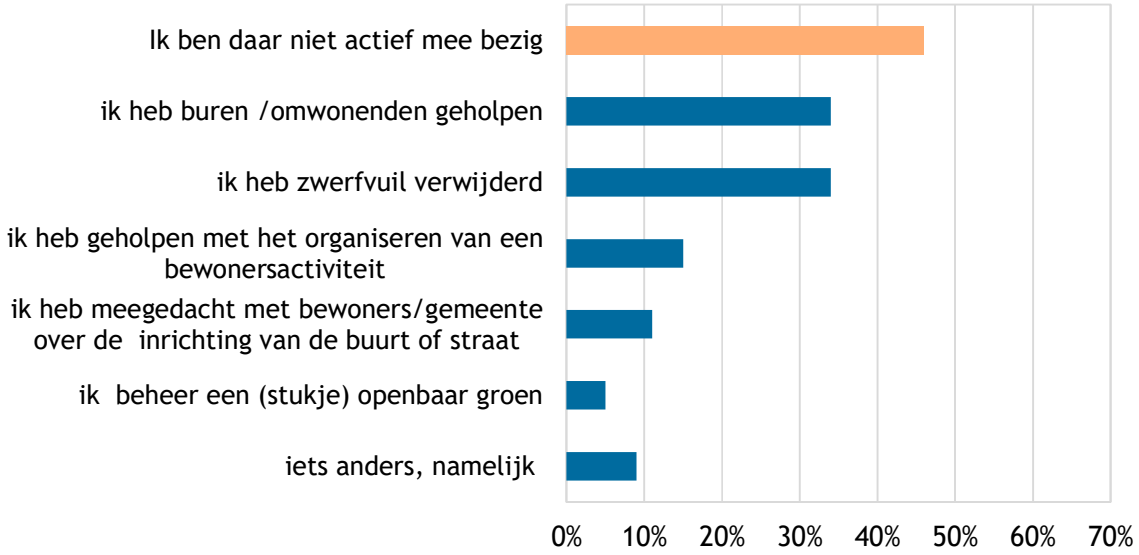
Net als in 2015, voelen vier op de vijf Amersfoorters (81%) zich medeverantwoordelijk voor leefbaarheid in de buurt.
Inwoners van het Bergkwartier en Hoogland voelen zich het meest verantwoordelijk. In Kruiskamp, Liendert en Rustenburg is dit het minst, maar nog altijd rond de 70%.

… en meerderheid actief voor leefbaarheid buurt

In het onderzoek is dit jaar voor het eerst gevraagd of men actief is om de leefbaarheid in de buurt te verbeteren.
Iets minder dan de helft - 46% - zegt daar niet actief mee bezig te zijn. Dat betekent dat meer dan de helft van de Amersfoorters - 54% - daar voor zichzelf wel een rol in ziet.
Twee antwoorden springen eruit: "ik heb buren/omwonenden geholpen" en "ik heb zwerfvuil verwijderd". Elk van deze antwoorden werd door 34% van de Amersfoorters gegeven.
Verder was 15% wel eens actief met het helpen organiseren van een bewonersactiviteit, heeft 11% meegedacht met andere bewoners of met de gemeente over de inrichting van de

buurt of straat en was 5% actief met het beheer van een openbaar stuk groen, zoals het beheer van een boomspiegel.

Figuur 6 Bent u actief om de leefbaarheid in uw buurt te verbeteren?

Bron: Stadspeiling 2017, O&S

Daarnaast zegt 9% op een andere manier actief te zijn geweest voor de leefbaarheid. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om 'ik geef het goede voorbeeld', 'ik ben lid van een Whatsappgroep in mijn buurt', 'ik heb melding gemaakt van een kapotte straatlantaarn' of 'wij houden onze stoep schoon'.

Waar het gaat om het verbeteren van de buurt wonen de meest actieve bewoners in Amersfoort-Zuid. In Liendert, Rustenburg, Schuilenburg en Zielhorst is men minder actief. In deze wijken noemt gemiddeld 45% zich wel eens actief in het verbeteren van de leefbaarheid in de buurt.

"Ik spreek mensen in mijn buurt aan op hun gedrag en probeer het goede voorbeeld te geven door zwerfvuil op te ruimen. Ik hoop dat het anderen inspireert om zich meer bewust te worden van hun woonplek" (inwoner Liendert)

Minder positief over anderen dan over eigen inzet voor de buurt

Amersfoorters zijn minder positief over de betrokkenheid van anderen. Zo is 34% het eens en 18% het niet eens met de stelling 'de mensen hier zijn erg betrokken bij de buurt'. Overigens antwoordt bijna de helft neutraal of zeggen dit niet te weten.

Profiel van de participerende burger: van middelbare leeftijd en goed opgeleid

Het gemeentelijke beleid is er meer en meer op gericht bewoners te betrekken bij plannen voor de buurt en hen aan te zetten zelf actief te zijn voor de leefbaarheid. Die aanpak past bij een terugtredende overheid, die minder stuurt en meer faciliteert en ruimte geeft aan bewonersinitiatieven.

De participerende burger is in het onderzoek te typeren als:

- Iemand die veel contacten heeft in de buurt;

- Die zich medeverantwoordelijk voelt voor de leefbaarheid in de buurt;
- Die actief is om de leefbaarheid en of veiligheid in de buurt te verbeteren.

Deze groep is oververtegenwoordigd onder hoger opgeleide, 40-75 jarigen.
De groep is ondervertegenwoordigd onder jongeren, 75-plussers, laag opgeleiden en alleenstaanden.
Geografisch gezien bevinden de meeste ‘actieve en betrokken burgers’ zich in Amersfoort-Zuid en in de dorpen, Hoogland en Hooglanderveen. Dit hangt deels samen met de samenstelling van de bevolking, deels met het dorpse karakter, waar de betrokkenheid bij de buurt van oudsher groter is.

3.3 Bekendheid buurtbudget

De gemeente stelt jaarlijks voor elke wijk geld beschikbaar voor het zogenaamde buurtbudget.
Bewoners die hiervoor een goed idee hebben voor hun buurt, kunnen een aanvraag indienen voor een bijdrage uit dit buurtbudget. Amersfoorters is gevraagd of zij wel eens van het buurtbudget hebben gehoord. Circa 62% van de inwoners kent het buurtbudget. Dit is een lichte daling ten opzichte van 2013 (67%) en 2015 (63%). De bekendheid van het buurtbudget verschilt sterk per wijk. In Hoogland en Schothorst is meer dan 70% bekend met het bestaan ervan. In Vathorst, Liendert en Schuilenburg ligt de bekendheid veel lager: rond de 50%.
Bij de verdeelsleutel van budgetten wordt onderscheid gemaakt naar beheer- en prioriteitswijken. De bekendheid van de buurtbudgetten ligt lager in de prioriteitswijken (58%) dan in de beheerwijken (63%). Maar het verschil tussen de beide gebieden is afgenomen. In 2015 was de verhouding tussen prioriteits- en beheerwijken nog 57% om 66%.

4. Voorvallen en buurtproblemen

- Op de ranglijst van belangrijkste problemen waarvoor Amersfoorters aandacht zouden willen in hun buurt staat de parkeeroverlast/gebrek aan parkeerruimte op de eerste plaats. Te hard rijden staat op twee en hondenpoep op drie. Daarmee is de ranglijst sinds 2013 niet veranderd.

- Het aantal mensen dat vindt dat er vaak sprake is van parkeeroverlast, onoverzichtelijke verkeerssituaties en geluidsoverlast is toegenomen. Ook stijgt zwerfafval op de lijst van belangrijkste buurtproblemen (van 7 naar 4).

- 37% van de Amersfoorters vindt dat de gemeente weinig aandacht heeft voor problemen in de buurt. Vooral bewoners van Schuilenburg en Kruiskamp zijn kritisch over de rol van de gemeente.

4.1 Vervelende voorvallen en misdrijven in de buurt

Amersfoorters is gevraagd welke vervelende voorvallen en misdrijven in de eigen buurt voorkomen. Op een lijst van 23 items konden bewoners aangeven of specifieke voorvallen ‘vaak’, ‘soms’ of ‘(bijna) nooit’ voorkomen in de buurt. Vervolgens is gevraagd welk van deze voorvallen en misdrijven de meeste aandacht nodig hebben en met voorrang zou moeten worden aangepakt.

Parkeerproblemen komen het vaakst voor

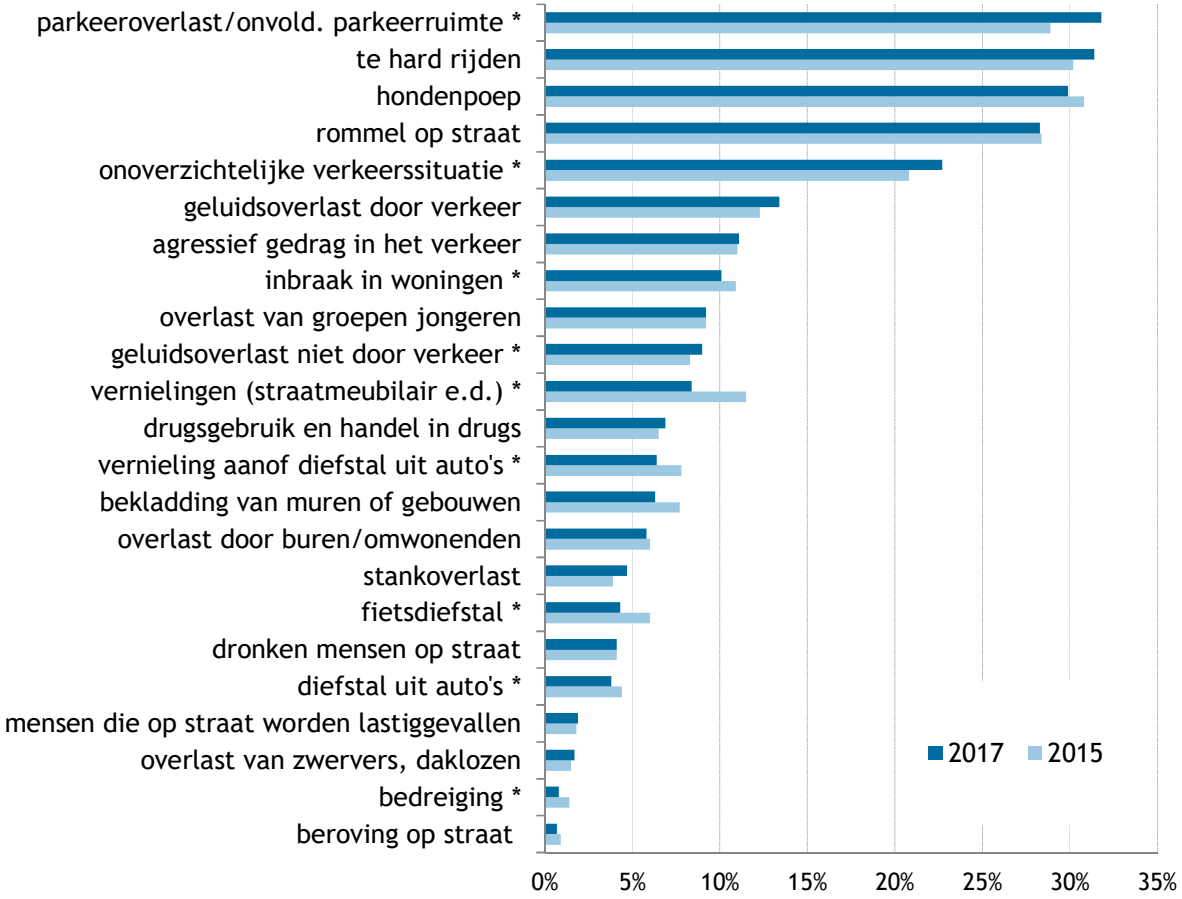
Het meest is in buurten sprake van parkeeroverlast en het gebrek aan parkeerruimte: 32% geeft aan dat hier vaak sprake van is in zijn buurt. Te hard rijden in de straat wordt als tweede genoemd (31% ‘komt vaak voor’) en hondenpoep als derde (30%).
Daarmee is de top-drie sinds 2015 veranderd, toen hondenpoep op 1, te hard rijden op 2 en parkeerproblemen op 3 stonden.

Vaker onoverzichtelijke verkeerssituaties, minder last van vernielingen en graffiti

Vergeleken met 2015 noemen Amersfoorters dus vaker parkeerproblemen en te hard rijden. Ook komen onoverzichtelijke verkeerssituaties vaker als vervelend voorval voor. Daarentegen ervaart men in 2017 minder last van vernielingen en graffiti.

In hoofdstuk 6 wordt dieper ingegaan op verkeer- en parkeerproblemen.

Figuur 7 Voorvallen en misdrijven in de buurt (% 'komt vaak voor')

** statistisch significant verschil tussen 2015 en 2017*
De aanduiding 'significant' verschilt met uitkomsten in deel 2 'vragenlijst met scores'. Significantie in de figuur is getoetst op het percentage 'komt vaak voor', waardoor er een ander beeld kan ontstaan.
Bron: Stadspeiling 2015 en 2017, O&S

4.2 Belangrijkste buurtproblemen

Parkeeroverlast en te hard rijden blijven belangrijkste buurtproblemen

Het feit dat iets vaak voorkomt, hoeft nog niet te betekenen dat men er veel overlast van ervaart. Toevallig zijn de vijf buurtproblemen die het vaakst voorkomen ook de problemen waar men het meeste last van ondervindt. Zo zegt 32% dat er vaak sprake is van parkeerproblemen en vindt 14% dat dit ook het belangrijkste buurtprobleem is.

"Veel forensen en kooppubliek parkeren op de weinige parkeerplaatsen, waardoor er voor bewoners en hun eventuele bezoekers overdag nauwelijks plaats te vinden is." (inwoner De Koppel)

Kleine verschuivingen sinds 2015

De top tien van belangrijkste buurtproblemen ziet er weinig anders uit dan in 2015 (zie tabel 2). Wel ergert men zich vaker aan rommel op straat (van 7 naar 4) en is de overlast door groepen jongeren een plaatsje gedaald in de lijst van ergernissen. Zie tabel 2.
Een overzicht van alle buurtproblemen totaal en per wijk is weergegeven in bijlage 2 en 3.

Tabel 2 Belangrijkste buurtproblemen (top 10)

2017	Probleem (positie 2015)	belangrijkste probleem		voorval 'komt vaak voor'	
		2015	2017	2015	2017
1	Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte (1)	13,3%	14%	28,9%	31,8%
2	Te hard rijden (2)	11,3%	10,8%	30,2%	31,4%
3	Hondenpoep (3)	7,6%	8,4%	30,8%	29,9%
4	Rommel op straat (7)	4,8%	7,3%	28,6%	28,3%
5	Onoverzichtelijke verkeerssituaties (4)	7,0%	6,6%	20,8%	22,7%
6	Woninginbraak (5)	6,0%	6,1%	10,9%	10,1%
7	Overlast van groepen jongeren (6)	4,9%	3,5%	9,2%	9,2%
8	Geluidsoverlast door verkeer (8)	2,9%	2,6%	12,3%	13,4%
9	Overlast door buren/omwonenden (9)	2,5%	1,9%	6,0%	5,8%
10	Drugsoverlast (10)	2,0%	1,9%	6,5%	6,9%

Een overzicht van alle buurtproblemen totaal en per wijk is weergegeven in bijlage 2 en 3.
Bron: Stadspeiling 2015 en 2017, O&S

Weinig overlast in Hoogland en Berg-Noord

Overigens ervaren lang niet alle Amersfoorters problemen in de buurt. Circa één op de vijf bewoners (21%) zegt geen overlast te ervaren.
Vooral in Rustenburg en Zielhorst wordt dit als antwoord gegeven. In het Soesterkwartier en Kruiskamp zegt men juist meer dan gemiddeld in Amersfoort overlast te ervaren.

Meer cijfers weten?
In deel 2 van dit rapport vindt u in bijlage 2 en 3 een totaal overzicht van belangrijkste buurtproblemen in Amersfoort en per wijk.

4.3 Aandacht van gemeente voor buurtproblemen

Bewoners hebben vaker een uitgesproken mening over rol van gemeente

Bijna 37% van de Amersfoorters vindt dat de gemeente te weinig aandacht heeft voor de problemen in hun buurt. Dat is een forse toename ten opzichte van 2015, toen nog 26% deze mening was toegedaan. Tegelijkertijd neemt ook het aandeel mensen toe dat vindt dat de gemeente voldoende of veel aandacht heeft voor buurtproblemen: van 26% naar 31%. Het verschil zit hem vooral in het aandeel mensen dat hierover geen mening heeft. Dit is gedaald van 49% naar 32%.[2]

[2] In de nieuwe enquête is een vraag toegevoegd voor de mensen die van mening zijn dat de gemeente weinig aandacht heeft voor buurtproblemen, 'Wilt u toelichten waaruit dat blijkt?'. Dit heeft er waarschijnlijk toe geleid dat er veel meer mensen negatief zijn over de gemeentelijke aandacht.

Onbegrip over bestuurlijke besluiten

Uit de reacties blijkt dat veel bewoners de keuzes van de gemeente niet altijd begrijpen. Zoals het sluiten van buurthuizen, terwijl er elders dure projecten worden gebouwd. Ook hebben sommige bewoners twijfels over de daadkracht van de gemeente. Overigens lijkt het dat de onvrede die er leeft over ervaren overlast en asociaal bewonersgedrag vaak geprojecteerd wordt op de gemeente in plaats van het eigen falen om problemen in de buurt bespreekbaar te maken.

Vooral Schuilenburg en Kruiskamp kritisch over rol gemeente

Van de bewoners van Schuilenburg is 46% van mening dat de gemeente te weinig aandacht heeft voor problemen in de buurt.
Ook in Kruiskamp (44%), Liendert, Rustenburg en Schothorst-Zuid (41%) is men vaker dan gemiddeld kritisch over de rol van de gemeente.

"Op een aan de gemeente verzonden brief, over een fietsverbinding, geen enkele reactie ontvangen, zelfs geen bericht van ontvangst" (inwoner Schuilenburg)

"Het licht in de poort is al maanden kapot, zodat er volop gedeald kan worden, ik heb dit meerdere keren aangegeven, maar er gebeurd niks" (inwoner Kruiskamp)

In vergelijking met 2015 is vooral in Kruiskamp en Schothorst-Zuid de kritiek toegenomen. Uit de toelichting blijkt dat men vindt dat er weinig toezicht en handhaving is voor problemen in de wijk. En dat de gemeente haar afspraken met bewoners niet altijd nakomt.

5. Voorzieningen

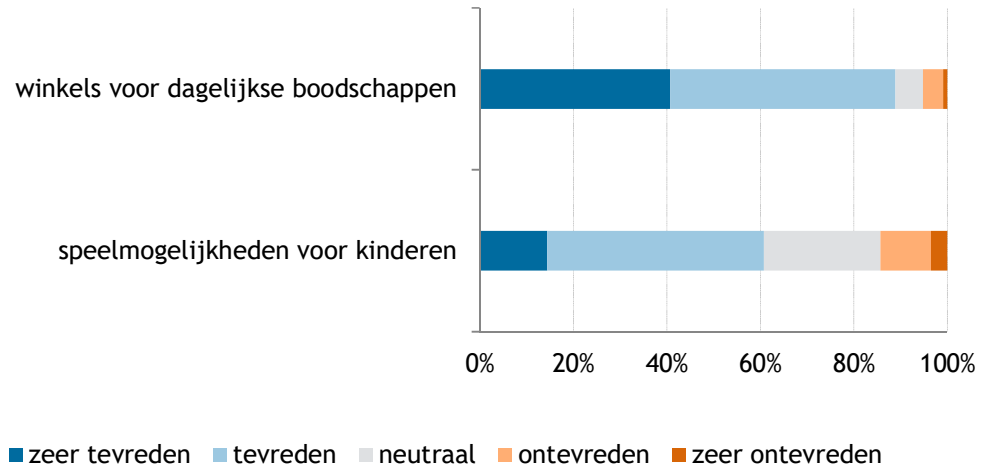
- Een grote meerderheid (89%) is (zeer) tevreden over de winkels voor dagelijkse boodschappen in hun buurt. Wijken waar men minder tevreden is beschikken niet over een eigen winkelcentrum of men is minder tevreden over het aanbod (zoals in Nieuwland en Schuilenburg).
- Over de speelmogelijkheden voor kinderen zijn zes op de tien volwassen Amersfoorters (zeer) tevreden. Het oordeel is verslechterd in Schothorst-Noord en verbeterd in De Koppel.

5.1 Tevredenheid winkels

Tevredenheid over winkels dagelijkse boodschappen blijft onveranderd hoog

Net als in 2015, is een ruime meerderheid van de Amersfoorters (89%) (zeer) tevreden over de winkels voor dagelijkse boodschappen. Slechts 5% is hierover (zeer) ontevreden.

Figuur 8 Tevredenheid over voorzieningen in de buurt

Toelichting: de percentages zijn exclusief weet niet / niet van toepassing.
Bron: Stadspeiling 2015, O&S

Tevredenheid winkelaanbod: Leusderkwartier, Berg-Zuid, Kattenbroek, Zielhorst

In wijken met een ruim aanbod van winkels (Leusderkwartier, Berg-Zuid, Kattenbroek, Zielhorst, Vathorst-centrum) is men het meest positief over de winkels voor de dagelijkse boodschappen. In wijken die het zonder wijkwinkelcentrum moet stellen, zoals Berg-Noord en Rustenburg, is het oordeel veel lager.

"Het winkelaanbod in Nieuwland is veel te klein in vergelijking met de omliggende wijken. Dit is al vanaf de bouw van de wijk."

Maar ook in sommige wijken met een wijkwinkelcentrum is het oordeel over de winkels matig. Dit geldt vooral voor Nieuwland en Schuilenburg. Vergeleken met 2015 oordelen inwoners van Schuilenburg negatiever over de winkels voor dagelijkse boodschappen in de buurt. Dit lijkt vooral samen te hangen met de overlast die men ervaart van jongeren.

5.2 Speelmogelijkheden voor kinderen

Het gemeentelijk beleid is de afgelopen jaren vooral gericht geweest op het verminderen van het aantal kleinere speeltoestellen en het handhaven van de kwaliteit van de toestellen die blijven.

Ongeveer 61% van de Amersfoorters is (zeer) tevreden over de speelmogelijkheden voor kinderen, terwijl 14% hierover (zeer) ontevreden is. Ook dit is vergelijkbaar met eerdere metingen.

"Speelplekken? Nou ja, die zijn hier (bijna) niet. Zeker na het verdwijnen van de Valkhof" (binnenstadbewoner)

Over de speelmogelijkheden voor kinderen oordeelt men het meest kritisch in Stadskern en verder in Liendert en Vermeer- en Leusderkwartier. In Vathorst is men het meest positief. Maar ook in Zielhorst, Hoogland, Nieuwland en Soesterkwartier is het oordeel beter dan gemiddeld in Amersfoort.

Het oordeel over de speelmogelijkheden is in Schothorst-Noord iets gedaald sinds 2015. De kritiek richt zich op het matige onderhoud of het weghalen van speeltoestellen.
Bewoners van De Koppel zijn juist meer tevreden over speelmogelijkheden.

"Speelplekken zijn hier in het Leusderkwartier vaak vies en verwaarloosd. En eenzijdig, waardoor het weinig uitdagend is voor kinderen".

6. Verkeer en parkeren

- Het verkeer vormt een belangrijk aandachtspunt voor bewoners. Op de lijst van buurtproblemen staat parkeren op de eerste plaats, gevolgd door ‘te hard rijden’ en op plaats vijf onoverzichtelijke verkeerssituaties.

- Hoewel parkeeroverlast/gebrek aan parkeerruimte voor 14% van de Amersfoorters het belangrijkste buurtprobleem is, is een meerderheid (61%), juist (zeer) tevreden over de parkeergelegenheid in hun buurt.

- In de binnenstad en direct omliggende wijken is men het meest kritisch over het parkeren. Dat geldt verder ook voor Amersfoort-Noord. In verschillende wijken daar vormt parkeren het belangrijkste buurtprobleem.

- Amersfoorters zijn in 2017 iets kritischer geworden over de verkeersveiligheid in hun straat. De laagste rapportcijfers geeft men in Soesterkwartier, Kruiskamp en Vathorst-De Bron.

6.1 Parkeermogelijkheden in de buurt

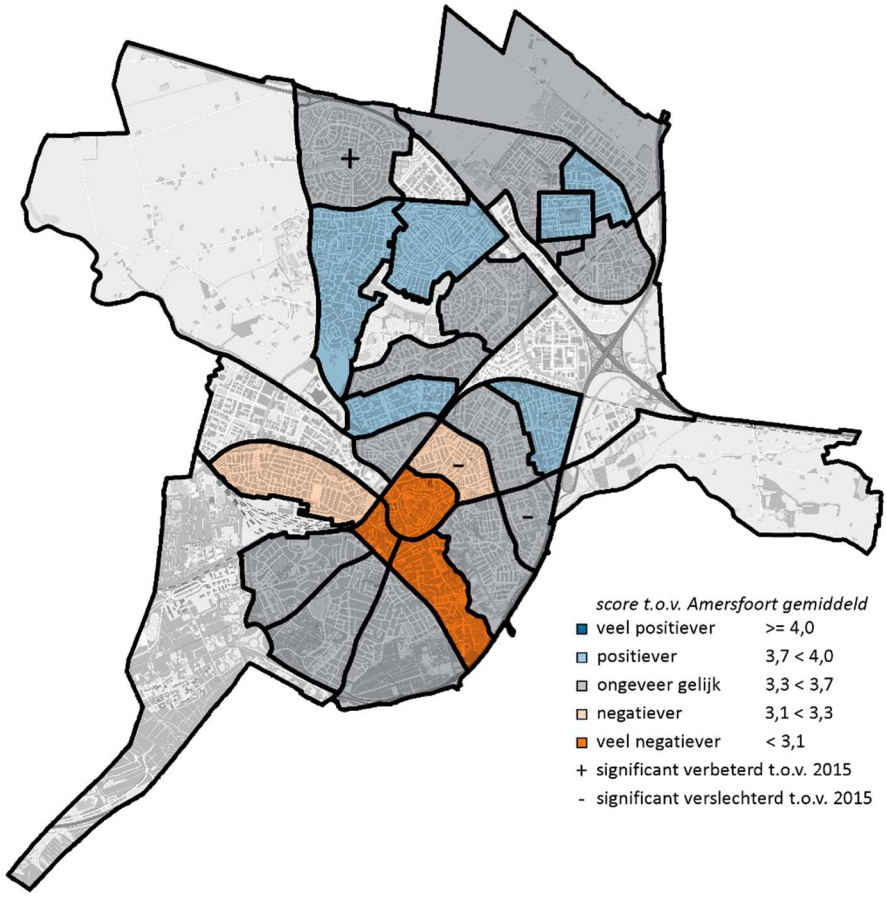
Meerderheid tevreden over parkeergelegenheid, maar het blijft wel belangrijkste buurtprobleem

Een meerderheid van de inwoners (61%) is tevreden of zelfs zeer tevreden over de parkeergelegenheid in de eigen buurt. Ongeveer één op de vijf (21%) is (zeer) ontevreden.[3] Dit is vergelijkbaar met 2015. Toch is parkeeroverlast of gebrek aan parkeerruimte een belangrijk probleem in woonbuurten. Maar liefst 32% zegt dat gebrek aan parkeerplek en/of parkeeroverlast vaak voorkomt in de buurt. In 2015 was dat nog 29%. En voor 14% van de Amersfoorters vormt het zelfs het belangrijkste buurtprobleem (was 13%). Voor een relatief kleine groep Amersfoorters weegt deze overlast dus blijkbaar zwaar.

In de binnenstad en omliggende wijken minder tevredenheid over parkeren

Net als voorgaande jaren zijn bewoners van de Stadskern het minst tevreden over de parkeergelegenheid. Ook inwoners van omliggende wijken, zoals Zonnehof, Soester- en Vermeerkwartier en Kruiskamp zijn relatief minder tevreden (zie figuur 9). Het gebrek aan parkeerruimte en/of parkeeroverlast wordt in deze wijken ook vaak als belangrijkste buurtprobleem beschouwd.

Tevredenheid over parkeergelegenheid in de buurt

Toelichting: de cijfers zijn omgerekend op basis van de mate van tevredenheid (1= zeer ontevreden en 5=zeer tevreden) en zijn exclusief geen mening/weet niet. Bron: Stadspeiling 2013 en 2015, O&S

[3] De percentages zijn gerekend op het totaal van de antwoorden exclusief 'weet niet/n.v.t.'. Vandaar de verschillen met de percentages in bijlage 1.

Ergernis over parkeeroverlast in Amersfoort-Noord

Hoewel de tevredenheid over parkeergelegenheid in Amersfoort-Noord gemiddeld is, ergeren bewoners zich hier meer dan gemiddeld. In verschillende wijken in Amersfoort-Noord (namelijk in Schothorst-Noord, Zielhorst, Nieuwland, Hoogland en Vathorst) noemen inwoners parkeeroverlast/het gebrek aan parkeerruimte het belangrijkste buurtprobleem.
Vooral de jongere wijken tellen verhoudingsgewijs veel tweeverdieners met twee auto's, waardoor een gebrek aan parkeerruimte zich hier sneller voordoet. Anderzijds doen andere problemen zich hier minder vaak voor, waardoor parkeerproblematiek sneller de aandacht opeist.

"Hier in Vathorst komen er steeds meer auto's bij waarvan de eigenaren zo dicht mogelijk bij hun huis willen parkeren. Ze worden vaak half op de stoep geparkeerd, waardoor het onoverzichtelijk wordt en kinderen amper kunnen spelen."

Tevredenheid parkeren in Schuilenburg en Kruiskamp afgenomen

Vergeleken met 2015 zijn inwoners van zowel Schuilenburg als Kruiskamp kritischer over de parkeergelegenheid. Toch oordelen de bewoners van Schuilenburg nog altijd redelijk positief over het parkeren (zie figuur 9). Parkeeroverlast staat in Kruiskamp pas op plek drie van belangrijkste buurtproblemen en in Schuilenburg op de vijfde plaats.

" Parkeerruimte is hier bijna nooit. De parkeervergunning loopt tot de van Galenstraat (Kruiskamp), waardoor de rest van de buurt zijn auto niet meer kwijt kan. Aangezien wij ook nog eens vrij dicht op de stad zitten, parkeert iedereen ook nog eens gratis aan deze kant van de wijk (….)"

Mensen die kritiek hebben op het parkeren lichten toe dat er simpelweg te weinig parkeerplekken zijn, vooral in het weekend. In gebieden die net buiten het vergunningparkeren vallen, is juist door de week overdag veel overlast van parkeerders die in de binnenstad moeten zijn.

6.2 Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid verslechterd

Amersfoorters beoordelen de verkeersveiligheid in de eigen straat met een 6,4. Daarmee is de situatie in de beleving van bewoners verslechterd. In 2013 gaf men nog een rapportcijfer van 6,7 en in 2015 een 6,5.

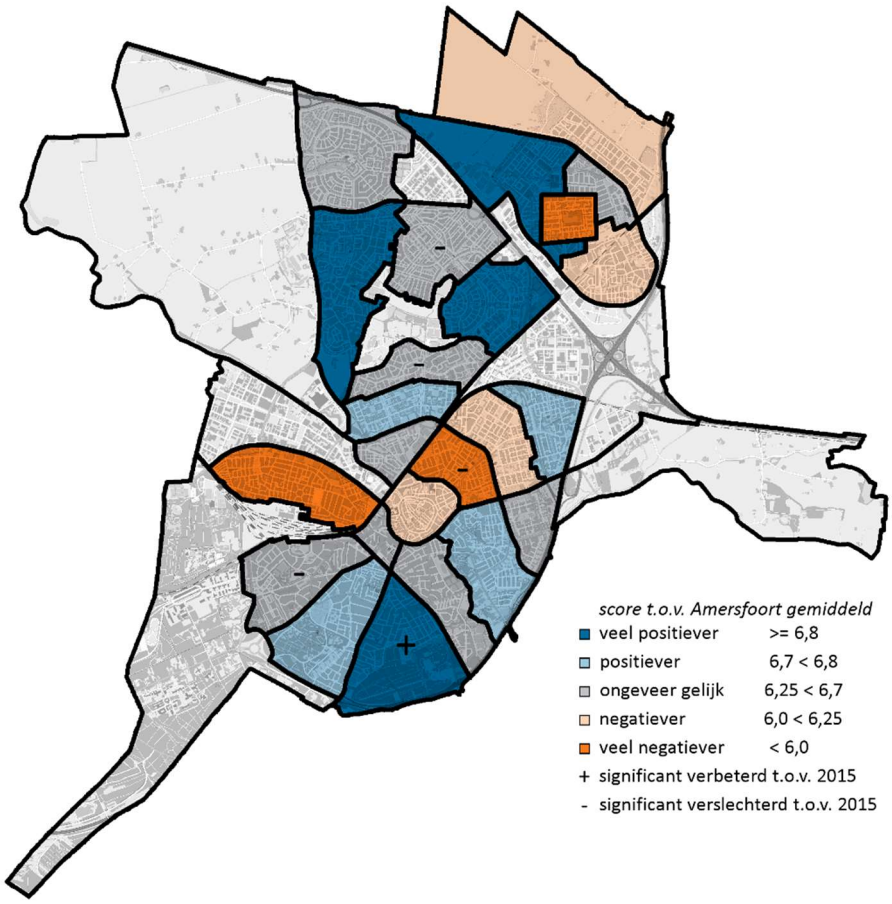
De cijfers voor verkeersveiligheid variëren tussen wijken. In Hoogland, Zielhorst, Leusderkwartier en Vathorst-De Velden is men het meest tevreden (rapportcijfer 6,8), maar in het Soesterkwartier, Kruiskamp en Vathorst-De Bron met een rapportcijfers van rond de 5,9 vrij kritisch.

"Ondanks de drempels wordt er hier in het woonerf veel te hard gereden op een plek waar veel kinderen spelen. Het is wachten op een ongeluk" (inwoner Vathorst-Bron)

Verkeersveiligheid afgenomen in Kruiskamp, Schothorst-Noord en Kattenbroek

Inwoners van Kruiskamp, Berg-Noord, Schothorst-Noord en Kattenbroek oordelen negatiever over de verkeersveiligheid in hun straat dan in 2015 (zie figuur 10). In het Leusderkwartier is het oordeel over de verkeersveiligheid juist verbeterd.

Figuur 9 Rapportcijfer verkeersveiligheid in de straat

Bron: Stadspeiling 2015 en 2017, O&S

Te hard rijden belangrijk buurtprobleem

"Op de Verdiweg bij de voetbalkooi (Randenbroek) rijden auto's en bussen veel te hard, terwijl daar veel kinderen spelen en oversteken."

Een probleem dat direct verband houdt met de verkeersveiligheid in de straat is te hard rijden. Volgens 31% van Amersfoorters wordt er vaak te hard gereden in de buurt. Na parkeeroverlast is dit het belangrijkste buurtprobleem, net als in 2013 en 2015. In enkele wijken wordt te hard rijden zelfs het meest genoemd als probleem dat moet worden aangepakt: namelijk in Randenbroek, Rustenburg en Kattenbroek. Mensen benoemen vooral specifieke straten en ergeren zich aan te hard rijden in 30km-zones en op plekken waar veel kinderen spelen.

Onoverzichtelijke verkeerssituaties

Behalve te hard rijden vinden Amersfoorters ook onoverzichtelijke verkeerssituaties in de buurt een probleem. Bijna een kwart van de Amersfoorters (23%) zegt dit vaak tegen te komen. Dit is een toename ten opzichte van 2015 (21%). Onoverzichtelijke verkeerssituaties staan op plaats vijf van belangrijkste buurtproblemen. Vooral in Schothorst-Zuid ervaart men dit als probleem. Inmiddels is de rotonde aan de Holkerweg gerenoveerd, waardoor de veiligheid voor fietsers aanzienlijk verbeterd is. Amersfoorters noemen veelvuldig de rotonde bij het Eemplein als een onoverzichtelijke locatie. Maar ook andere rotondes, kruispunten of specifieke verkeerssituaties, zoals kruisingen met fietspaden, worden als vaak als onoverzichtelijk ervaren.

"Hier aan het Eemplein is de verkeerssituatie vaak gevaarlijk. Bussen nemen voorrang en de fietsers en scooters die van twee kanten komen maken het voor automobilisten onoverzichtelijk"

Agressief rijgedrag

Ook agressief rijgedrag is van invloed op de verkeersveiligheid. Volgens 11% van de Amersfoorters komt dit vaak voor in de buurt. Door circa 1% van de Amersfoorters wordt het ook als een van de belangrijkste buurtproblemen genoemd.

"Fietsers rijden hier aan de Leusderweg vaak op de stoep. Als je bijna omver wordt gereden en je zegt er iets van, word je uitgescholden."

6.3 Geluidsoverlast door verkeer

13% ervaart vaak geluidsoverlast door verkeer

Van de Amersfoorters zegt 13% dat vaak sprake is van geluidsoverlast door verkeer in hun buurt. Net als in 2015 staat het op plaats 8 van belangrijke buurtproblemen.

"Ik heb slaapklachten door verkeer op A28. Maar van de Hogeweg hebben we nog meer last, vanwege het ontbreken van geluidsschermen". (bewoner Rustenburg)

Overlast van hard rijden, optrekken en snelwegen

Mensen, zeker diegenen die aangeven langs een drukke weg te wonen, zeggen last te hebben van auto's, vrachtauto's en vooral motoren. Met name (te) hard rijden en optrekken, maar ook luidruchtige motorvoertuigen vormen een bron van ergernis. Daarnaast noemen verscheidene mensen geluidsoverlast van de snelwegen.

Vooral in Rustenburg, grenzend aan de A28 en vlakbij knooppunt Hoevelaken, noemen mensen geluidsoverlast door verkeer als een probleem dat aandacht verdient in de buurt.

"Graag zou ik een wethouder die over verkeerzaken gaat vanuit de gemeente willen uitnodigen bij ons in huis om het te ervaren wat omgevingsverkeer voor een geluid geeft. Ik denk dat het nu echt tijd is voor serieuze veranderingen en heb samen met de buurt hele simpele oplossingen om met een kleine ingreep de leefbaarheid enorm te vergroten (…)" (bewoner binnenstad)

7. Beheer en onderhoud

- Hondenpoep staat in de lijst van belangrijkste buurtproblemen op de derde plaats. Rommel op straat is gestegen naar de vierde plaats en vormt een grotere ergernis voor bewoners dan in 2015.

- Overlast van hondenpoep ervaart men vooral in het Soesterkwartier, terwijl men zwerfvuil vooral een probleem vindt in de wijken De Koppel, Kruiskamp, Liendert en Schuilenburg.

- Graffiti en vernielingen komen sinds 2015 minder vaak voor en worden ook minder als problematisch ervaren door bewoners.

- Amersfoorters zijn redelijk tevreden over de hoeveelheid groen, de straatverlichting en het algemeen onderhoud van de wijk. Over het onderhoud van de speelplekken en met name over het verwijderen van zwerfvuil is men veel minder vaak tevreden. Sinds 2015 is men kritischer over het onderhoud van voet- en fietspaden, van het groen en over de hoeveelheid groen.

7.1 Fysieke kwaliteit

Fysieke kwaliteit beter

De fysieke kwaliteit van een wijk wordt in dit onderzoek afgemeten aan de mate waarin bewoners overlast ervaren van hondenpoep, zwerfvuil, vernielingen en graffiti. Deze fysieke kwaliteit van de openbare ruimte is sinds 2013 verbeterd en deze trend komt vooral, doordat bewoners minder overlast ervaren van vernielingen en graffiti (zie tabel 3).

Tabel 3 Fysieke kwaliteit van de buurt (% 'komt vaak voor')

	2013	2015	2017
Rommel op straat	30%	29%	28%
Hondenpoep	33%	31%*	30%
Bekladding van muren of gebouwen (graffiti)	10%	8%*	6%*
Vernielingen (straatmeubilair, bushokjes e.d.)	11%	11%	8%*
Kengetal 'fysieke kwaliteit'	5,9	6,1*	6,3 *

Toelichting: het kengetal 'fysieke kwaliteit' is een score (geen rapportcijfer) berekend op basis van hoe vaak rommel op straat, hondenpoep, graffiti en vernieling voorkomen (0=veel voorkomend en 10=weinig voorkomend).

* statistisch significant verschil ten opzichte van de vorige meting.

Bron: Stadspeiling 2013, 2015 en 2017, O&S

Hondenpoep vooral in het Soesterkwartier een probleem

Hondenpoep staat hoog op de lijst van buurtproblemen. Voor acht procent van de Amersfoorters vormt het het belangrijkste buurtprobleem. Daarmee staat het net als in 2013 en 2015 op de derde plaats.
Het aandeel mensen dat vindt dat hondenpoep vaak voorkomt in de buurt is ongeveer gelijk gebleven.
De overlast van hondenpoep hangt samen met het aantal honden, maar ook met de mate van bebouwing en het gedrag van de baasjes.[4]
Het probleem van de honden- (en katten) poep speelt vooral in het Soesterkwartier, een wijk met relatief veel honden en weinig groen, waardoor men er eerder last van ondervindt. Maar ook in wijken als Vermeerkwartier en in Amersfoort-Noord wordt het vaak als buurtprobleem genoemd.

"Wij hebben heel veel last van katten. Steeds werd er gezegd dat ze dit mee zouden nemen in een vergadering. Helaas. Dit vind ik erger dan hondenpoep. Wij betalen netjes hondenbelasting en de katten, laat ik het maar bij de naam noemen, schijten je tuin vol. Daar komt niemand voor aan de deur om te betalen. Dit kan echt niet meer. (….) " (bewoner Soesterkwartier)

Zwerfvuil vaker genoemd als buurtprobleem

Rommel op straat vormt voor 7% van de Amersfoorters een van de belangrijkste buurtproblemen. Daarmee staat het als nummer 4 genoteerd in de lijst van belangrijkste buurtproblemen. In 2015 was het nog plaats 7.

[4] In Amersfoort zijn een kleine 7.000 honden geregistreerd voor de hondenbelasting. Dat betekent dat bij gemiddeld 10,3% van de huishoudens een hond geregistreerd staat. In de buitengebieden is dat veel hoger, maar ook in De Berg-Noord, Hoogland, Hooglanderveen, Zielhorst en Kattenbroek ligt dat iets boven de 12%. Het Soesterkwartier zit daar net onder met 11,6% (bron: gemeente Amersfoort, 1-12-2017).

"Er wordt veel rommel weggegooid op straat en in struiken. Soms hele broden. Mijn hond is er doodziek van geworden." (inwoner De Koppel)

Over rommel op straat wordt het meest geklaagd door bewoners van De Koppel, Kruiskamp, Liendert en Schuilenburg. In deze wijken staat het op de eerste plaats van buurtproblemen. In Amersfoort-Zuid, Zielhorst en in de dorpen Hoogland en Hooglanderveen komt zwerfvuil het minste voor in de beleving van de bewoners. In vergelijking met 2015 is het probleem het meest toegenomen in De Koppel en Kruiskamp, terwijl het in het Bergkwartier is afgenomen.

Vernielingen: vooral in Soesterkwartier, Liendert en Schuilenburg

Ongeveer 8% van de Amersfoorters vindt dat vernielingen van spullen in de openbare ruimte (zoals bushokjes en ander straatmeubilair) vaak voorkomt in hun buurt.

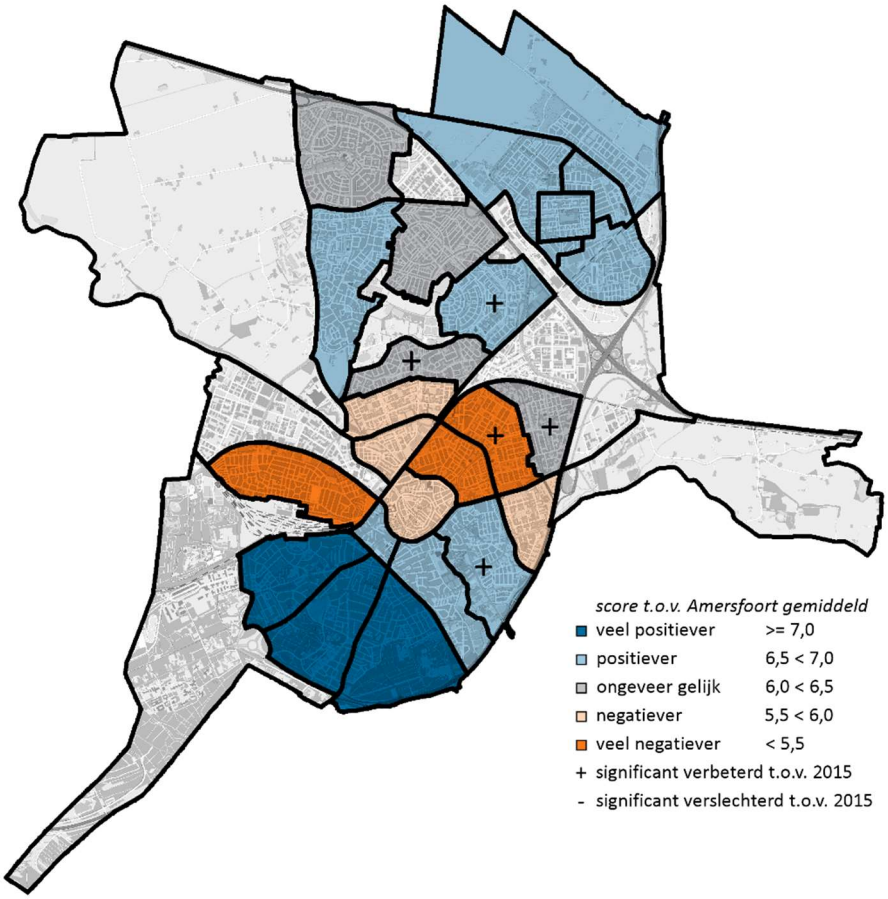
"Veel vernielingen in de speeltuinen en bushokjes, waarvan de ruiten vaak aan diggelen liggen, hier aan de Noordewierweg. Jongeren zijn nauwelijks aan te spreken, ook niet door de politie."

In de wijk Soesterkwartier is dit vaker dan gemiddeld en ook in de wijken Liendert, Rustenburg en Schuilenburg ondervindt men relatief vaak overlast van vernielingen. Wel is de situatie in al deze wijken verbeterd sinds 2015. In geen enkele wijk komt dit probleem overigens in de top 5 van belangrijkste buurtproblemen voor.

Fysieke kwaliteit verbeterd in diverse wijken

Zoals gezegd is de 'fysieke kwaliteit' – ofwel de mate waarin volgens bewoners sprake is van zwerfvuil, hondenpoep, vernielingen en graffiti - over heel Amersfoort licht verbeterd ten opzichte van 2015. Het meest was dit zichtbaar in Schothorst-Noord, Zielhorst, Rustenburg en Randenbroek (zie figuur).
Ook Liendert kreeg te maken met een verbetering, al blijft de situatie hier wel onder het gemiddelde van Amersfoort. De verbetering wordt vooral veroorzaakt door de afname van de ervaren vernielingen (Rustenburg), zwerfvuil (Zielhorst) en hondenpoep (alle vier de wijken).

Figuur 10 Schaalscore fysieke kwaliteit per wijk

Bron: Stadspeiling 2015 en 2017, O&S

7.2 Onderhoud van de openbare ruimte

Meeste Amersfoorters tevreden over algehele onderhoud van de wijk

In het onderzoek is gevraagd naar het oordeel over het onderhoud van de openbare ruimte in de eigen wijk. Net als in 2015 is zo'n 64% (zeer) tevreden en is 17% (zeer) ontevreden.

Meest tevreden over straatverlichting, minst over verwijderen zwerfvuil

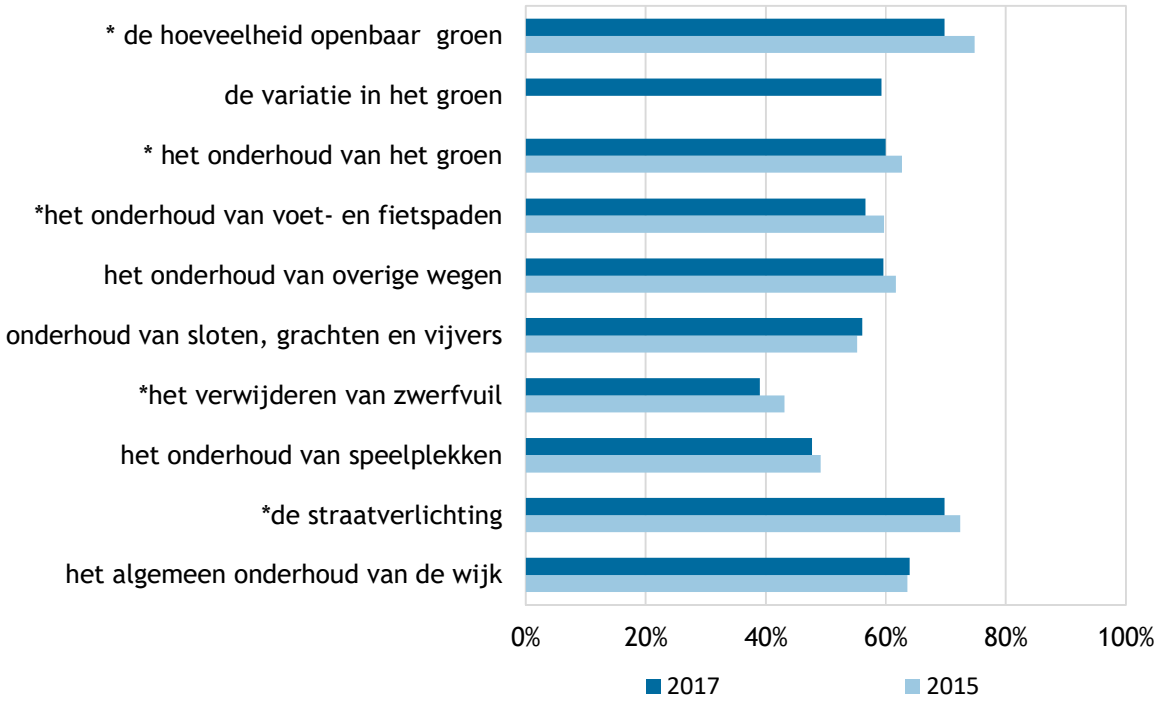
Men oordeelt niet hetzelfde over alle aspecten van onderhoud (zie figuur 12). Over de straatverlichting is een ruime meerderheid (70%) tevreden. Over de variatie en het onderhoud van het groen, het onderhoud van waterpartijen en verharding (voet- en fietspaden en de overige wegen) in de wijk is tussen de 56% en 60% (zeer) tevreden. Minder tevreden is men over het onderhoud van speelplekken (48%) en over het verwijderen van zwerfvuil (39%).

Tevredenheid over onderhoud gedaald

"Ik heb veel moeite met de groenvoorziening in de straat, d.w.z. de doornstruiken die geplant zijn tussen de parkeerzones. Deze zijn niet alleen lelijk, ze worden ook slecht bijgehouden en meer dan eens halen mensen hun autodeur, huid of kleding open aan deze struiken." (inwoner Zielhorst)

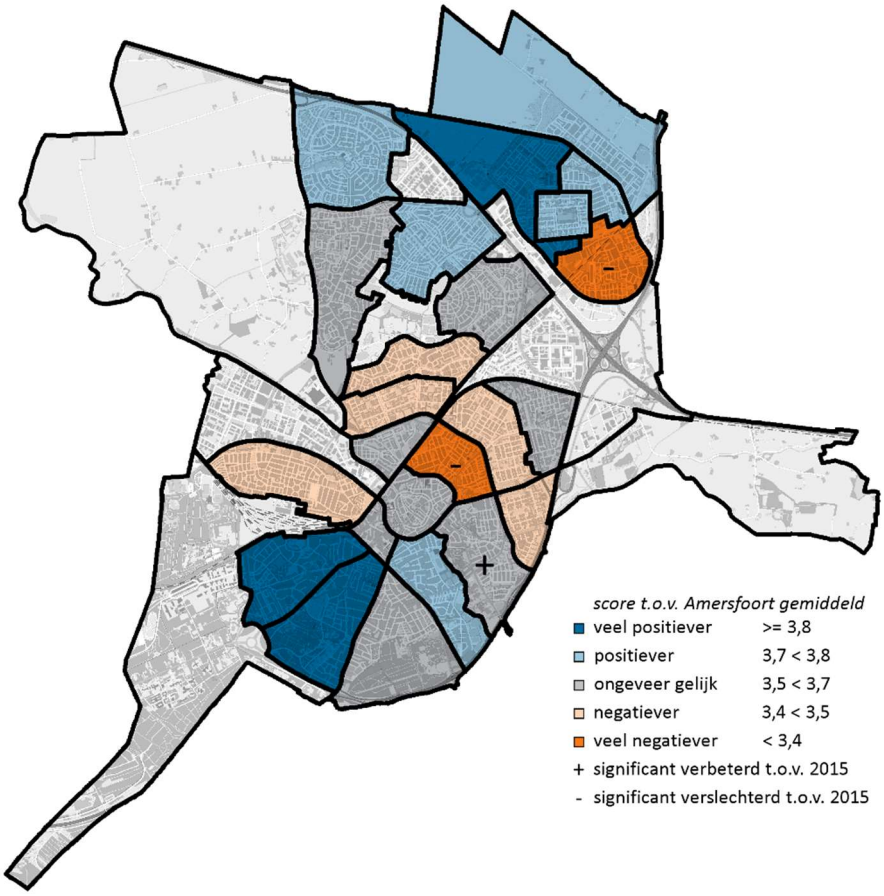
Hoewel het oordeel over het totale onderhoud van de openbare ruimte niet is veranderd, is men op onderdelen wel kritischer geworden. Op vijf onderdelen is men minder tevreden. Dat geldt voor het onderhoud van de straatverlichting, van voet- en fietspaden en het groen. Maar het geldt vooral voor het verwijderen van zwerfvuil en voor de hoeveelheid openbaar groen (zie figuur 12). Er was vooral sprake van een verschuiving van het aandeel (zeer) tevreden naar 'neutraal'.

Figuur 11 % (zeer) tevreden over groen en onderhoud in de wijk

Toelichting: de percentages tonen het percentage (zeer) tevreden op het totaal van de antwoorden, inclusief geen mening/ niet van toepassing.
Doorgaans geeft 1 à 2% aan geen mening te hebben over het item. Een uitzondering vormen het onderhoud van waterpartijen (13% antwoordt met 'geen mening / n.v.t.') en het onderhoud van speelplekken (een kwart zegt 'geen mening/ n.v.t.'). Deze antwoorden zijn daarom bij het onderhoud van waterpartijen en speelplekken buiten beschouwing gelaten bij het berekenen van het aandeel 'tevreden'.
** statistisch significant verschil tussen 2015 en 2017*
Bron: Stadspeiling 2015 en 2017, O&S

Figuur 12 Schaalscore algemeen onderhoud van de wijk

Toelichting: de schaalscore varieert van 1 (=zeer ontevreden over het algemene onderhoud van de wijk) tot 5 (=zeer tevreden). Bron: Stadspeiling 2013 en 2015, O&S

Geen grote verschillen in oordeel over onderhoud

In Vathorst en het Bergkwartier zijn de bewoners het meest te spreken over het algemene onderhoud van de wijk. In Kruiskamp en Hooglanderveen is men het meest kritisch over het wijkonderhoud. Toch zijn de verschillen in beoordeling klein. In vergelijking met 2015 is het oordeel in Randenbroek iets verbeterd. Dat heeft mogelijk te maken met het opknappen van het park.

Amersfoorters minder tevreden over hoeveelheid groen

Over de hoeveelheid groen is een ruime meerderheid (70%) tevreden. Toch lijkt het groene imago van de stad wel een deuk te hebben opgelopen.
Het aandeel mensen dat tevreden is over de hoeveelheid groen is sinds 2015 teruggelopen.

"Kersenbaanvegetatie was zeer gevarieerd en uniek in Amersfoort met veel vogels. Nu staan er wat schamele berkjes (…)." (inwoner Vermeerkwartier)

De lagere beoordeling lijkt vooral verband te houden met het beleid om niet meer elke boom die gekapt wordt (vanwege ziekte of nieuwbouw) te vervangen. En als dat wel gebeurt, gaat het meestal om kleine, jonge aanplant, waardoor het tijd kost om het groene beeld te herstellen.

Vooral bewoners van Stadskern, Soesterkwartier, Leusderkwartier en Hooglanderveen zijn hierover minder tevreden dan gemiddeld.

Tevredenheid over variatie in het groen

In dit onderzoek is voor het eerst gevraagd naar de variatie in het groen. 60% van de Amersfoorters is hierover (zeer) tevreden en 12% niet tevreden. Net als bij het oordeel over de hoeveelheid groen hebben vooral inwoners van Hooglanderveen, Soester- en Leusderkwartier in verhouding vaker kritiek op dit aspect en zijn Bergbewoners vaker tevreden.

Oordeel onderhoud groen iets negatiever

"Het openbaar groen wordt slecht onderhouden, waardoor er veel onkruid groeit. Daardoor verloedert onze buurt" (inwoner Hooglanderveen)

Over het onderhoud van het openbare groen is nog altijd een ruime meerderheid (60%) tevreden, hoewel men wel iets kritischer is dan in 2015. Vooral in Schothorst-Noord en Hooglanderveen is men minder tevreden.

Geen verschil in oordeel over groen in de straat of in de wijk

In het onderzoek is dit keer voor het eerst ook gevraagd een oordeel te geven over 'het groen in mijn straat'. De veronderstelling was dat mensen anders oordelen over het groen in de eigen straat dan over wijkgroen.
Dit blijkt echter niet zo te zijn. 65% zegt tevreden te zijn over het groen in de eigen straat. Dat is precies het gemiddelde van de 'hoeveelheid groen' (70% tevreden) en 'de variatie in het groen (60% tevreden). De wijken die hoog scoren op 'wijkgroen', doen dit ook op 'straatgroen' en omgekeerd.

Meerderheid tevreden over onderhoud wegen en paden

Over het onderhoud van voet- en fietspaden is 57% tevreden en over de overige wegen is dat 60%. Dit is vergelijkbaar met 2015. Relatief kritisch is men in Rustenburg en Hooglanderveen, terwijl men vooral in Vathorst en Schuilenburg vaker tevreden is.

"Fietspaden in Amersfoort kennen veel hobbels en gaten" en "paden achter woningen zijn vaak verzakt en zeer ongelijk. Voor de ouderen in deze wijk leidt dat vaak tot problemen" (inwoners Rustenburg)

Meer aandacht nodig voor zwerfvuil

De onvrede over het verwijderen van zwerfvuil was al zichtbaar in de toegenomen aandacht in de lijst van buurtproblemen: een stijging van 7 naar 4.

"Het is vaak een puinhoop rond de prullenbakken. Ze worden te weinig geleegd. Ook wordt er vaak grof vuil naast de containers gedumpt" (inwoner Bergkwartier)

Men kon ook aangeven welk van de aspecten van het openbaar onderhoud de meeste aandacht van de gemeente zou moeten krijgen. Noemde men in 2015 nog het algemeen onderhoud van de wijk als belangrijkste aandachtspunt, in 2017 wil men vooral aandacht voor het aanpakken van zwerfvuil en daarnaast voor het onderhoud van voet- en fietspaden.

Het feit dat men kritischer is over de rommel op straat, wil overigens nog niet zeggen dat de hoeveelheid zwerfvuil ook is toegenomen. Maar er zijn wel meer bewoners die zich aan het probleem ergeren. Dat kan ook te maken hebben met een mentaliteitsverandering.

De meeste kritiek op het verwijderen van zwerfvuil heeft men in Kruiskamp en Liendert. In deze wijken wordt – net als in De Koppel en Schuilenburg – het probleem van zwerfafval het meest genoemd als buurtprobleem.

Onderhoud speelplekken als redelijk beoordeeld

Voor zover men een mening heeft over het onderhoud van speelplekken is men gematigd positief. Het oordeel is niet veranderd sinds 2015 en de verschillen per wijk zijn klein.

7.3 Stankoverlast en houtrook

Zo'n vijf procent van de Amersfoorters zegt dat stankoverlast vaak voorkomt in de buurt; 14% zegt dat het soms voorkomt. Daarmee is het probleem in de afgelopen jaren iets toegenomen. Voor een op de 100 Amersfoorters vormt de stankoverlast zelfs het belangrijkste probleem in de buurt.
Relatief vaak is sprake van stankoverlast in Stadskern, Nieuwland en Vathorst: volgens drie procent van de bewoners komt het vaak voor. In de Stadskern komen klachten vooral voort uit kookluchtjes van restaurants, verzamelcontainers en scooters. Verder komen stankklachten in de stad voor vanwege de riolering, stilstaand water in sloten, van hondenpoep en barbecues.

"Stankoverlast bestaat voornamelijk uit houtrook (vuurkorf, open haard) en meeroken (tabak) met de buren. Mijn zoon ligt 's avonds hoestend in bed. Barbecue is ook vervelend, maar lang niet zo erg en schadelijk voor de gezondheid." (inwoner Schothorst-Noord)

"Ik heb astma en heb veel last van brandende vuurkorven, kachels, allesbranders, sigaretten enz. Gemeentelijk beleid dat het branden van kachels en vuurkorven inperkt zou zeer wenselijk zijn!" (inwoner Kattenbroek)

Veruit de meeste klachten over stank in de buurt houden verband met vuurkorven en kachels (houtrook). Dit geldt verspreid over alle woonwijken, maar relatief vaak voor Amersfoort-Noord.

8. Veiligheid en overlast

- Het veiligheidsgevoel is sinds 2015 duidelijk verbeterd. Men voelt zich minder onveilig in de eigen buurt. Ook voelt men zich veiliger in het stadscentrum en rond uitgaansplekken.

- Er blijven wel grote verschillen bestaan. Vooral in de vroegnaoorlogse wijken (Kruiskamp, Koppel, Liendert en Schuilenburg) voelt men zich relatief vaak onveilig in de eigen buurt.

- De geregistreerde criminaliteit is in de afgelopen tien jaar fors gedaald. Dat geldt vooral voor autokraak en fietsdiefstal. Maar ook de aantallen geregistreerde geweldsdelicten en woninginbraken namen af.

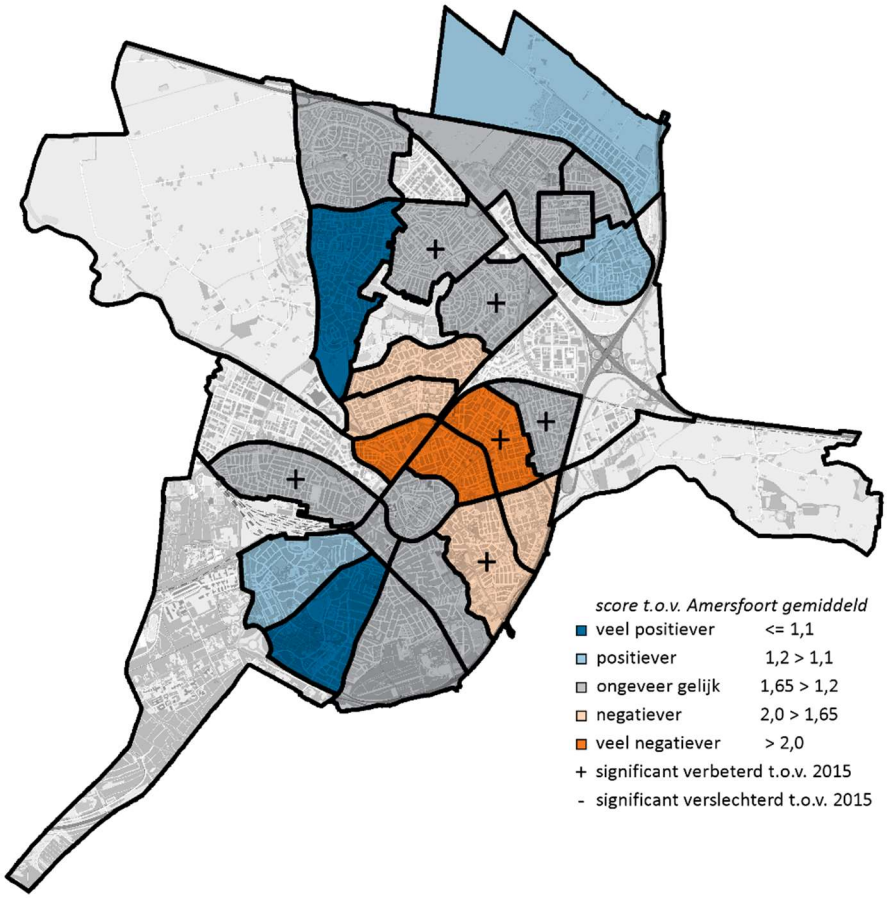
- Van 59% van de misdrijven in Amersfoort werd aangifte gedaan. De bereidheid om aangifte te doen verschilt sterk per delict en lijkt iets af te nemen. Deze tendens verklaart echter maar voor een klein deel de dalende criminaliteitscijfers. Het is ook feitelijk veiliger geworden.

8.1 Subjectieve veiligheid

Gevoel van veiligheid verbeterd

Van de volwassen Amersfoorters zegt 21% zich wel eens onveilig te voelen in de eigen buurt. Dat is een duidelijke verbetering ten opzichte van vorige metingen. Tussen 2005 en 2015 schommelde dat percentage meestal rond de 25%.

Figuur 13 Onveiligheidsgevoel naar wijk

Toelichting: de kaart geeft de schaalscore voor gevoelens van onveiligheid weer. Dit is een cijfer dat varieert van 0 (voelt zich veilig in de buurt) tot 10 (voelt zich onveilig in de buurt). Zie voor meer uitleg het tekstblok op de volgende pagina. De uitkomsten geven een nauwkeuriger beeld van het veiligheidsgevoel dan alleen het percentage 'voelt zich wel eens onveilig in de buurt'.
Bron: Stadspeiling 2015 en 2017, O&S

In vroegnaoorlogse wijken voelt men zich het meest onveilig

In de wijken die dateren uit de jaren 50 en 60 voelt men zich gemiddeld iets vaker onveilig dan gemiddeld in Amersfoort (zie figuur 14). Vooral in Kruiskamp scoort het gevoel van onveiligheid hoog. In deze wijk voelt 38% zich wel eens onveilig in zijn buurt tegen 21% gemiddeld in Amersfoort. Ook in de wijken Liendert, Schuilenburg en De Koppel voelen bewoners zich vaker dan gemiddeld onveilig.

"Er wordt hier vaak grof vuil ergens neergekwakt wat dan weken blijft liggen. Als er ergens rotzooi ligt, trekt dat weer rommel aan. Dat geeft een onveilig gevoel". (inwoner Leusderkwartier)

Het meest veilig voelt men zich in Hoogland

(een op de tien voelt zich daar wel eens onveilig in de buurt). Verder is het gevoel van veiligheid hoog in Amersfoort-Zuid, in Hooglanderveen en in de nieuwere wijken, Zielhorst, Kattenbroek, Nieuwland en Vathorst.

Vooral bewoners van Soesterkwartier en Randenbroek voelen zich veiliger

In zes wijken is het veiligheidsgevoel significant verbeterd sinds 2015. Dat is in Soesterkwartier, Liendert, Rustenburg, Randenbroek, Zielhorst en Kattenbroek. Ook in veel andere wijken lijkt de trend positief (zie figuur 13).

Schaalscore onveiligheidsgevoel
In het onderzoek is het gevoel van veiligheid in de buurt omgerekend naar een schaalscore. De schaalscore is gebaseerd op de vragen 'of men zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt' en zo ja, hoe vaak men zich er onveilig voelt. Daarnaast is meegenomen in hoeverre men zich onveilig voelt op plekken waar jongeren rondhangen en in het winkelgebied in de buurt. Verder zijn de antwoorden op vier stellingen verwerkt, te weten 'doet u 's avonds de deur niet open, omdat u zich onveilig voelt' en 'probeert onveilige plekken in de buurt te vermijden', 'loopt of rijdt om in de buurt om onveilige plekken te vermijden' en 'voelt zich niet op uw gemak als u 's avonds alleen thuis bent' (zie figuur 12). De score varieert van 0 (d.w.z. geeft op alle vragen aan dat men zich veilig voelt) tot 10 (d.w.z. geeft op alle vragen een antwoord dat duidt op onveiligheid). Door te werken met een schaalscore kan preciezer aangegeven worden hoe het is gesteld met het gevoel van veiligheid dan de grovere maat 'voelt u zich wel eens onveilig in de eigen buurt, ja of nee?'

8.2 Onveilige plekken

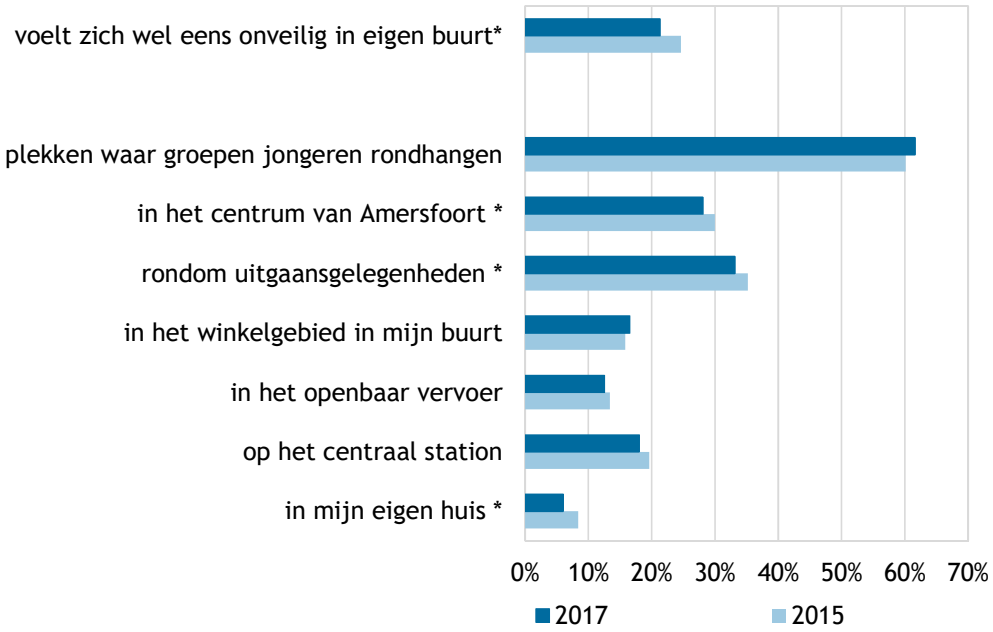
Onveilige plekken: met name de plekken waar groepen jongeren rondhangen

Op welke locaties voelen Amersfoorters zich het meest onveilig?: Als bewoners spreken over onveilige plekken dan lijkt dat vooral samen te hangen met plekken waar jongeren rondhangen. Uit opmerkingen blijkt dat men zich niet prettig voelt bij groepen jongeren, vooral als dat gepaard gaat met luidruchtig en intimiderend gedrag.
14% voelt zich daar vaak, en 47% soms onveilig. Dit is niet veranderd sinds 2015.

Stadscentrum en uitgaansgebied veiliger

Circa 28% van de Amersfoorters voelt zich wel eens onveilig in het centrum van Amersfoort en een op de drie heeft dat oordeel over de uitgaansgelegenheden. Sinds 2015 voelt men zich iets veiliger in het stadscentrum en rondom de uitgaansgelegenheden. Ook is het aandeel mensen dat zich in zijn eigen huis wel eens onveilig voelt gedaald. Op andere locaties bleef het onveiligheidsgevoel onveranderd.
In winkelcentra voelt 16% zich wel eens onveilig. In het winkelcentrum van Schuilenburg is dat veel meer: rond 37%.(zie figuur 14).

Figuur 14 In hoeverre voelt u zich onveilig op de volgende locaties?

Toelichting: het figuur toont voor zeven locaties het percentage dat zich daar vaak of soms onveilig voelt. Het percentage is berekend op het totaal, inclusief 'weet niet/n.v.t.'.
** statistisch significant verschil tussen 2015 en 2017*
Bron: Stadspeiling 2015 en 2017, O&S

Drugsdealers versterken gevoel van onveiligheid

De aanwezigheid van (groepen) jongeren, leidt vaak tot gevoelens van onveiligheid.
Daarnaast maken plekken waar drugs worden verhandeld dat men zich niet veilig voelt.

"Er worden hier bijna elke avond drugs gedeald bij het Atrium. Politie rijdt erlangs en doet niks. Het geeft een onveilig gevoel en is voor mij een reden om maar een blokje om te lopen". (inwoner Schothorst-Zuid)

Aangepast gedrag vanwege onveiligheid

Als men zich onveilig voelt, kan dat ook leiden tot aangepast gedrag. Zo doen veel Amersfoorters 's avonds de deur vaak (8%) of soms (20%) niet open als er wordt aangebeld, omdat men dat niet veilig vindt (zie tabel 4). Ook uit het gedaalde aandeel dat zijn gedrag wel eens aanpast, blijkt dat men zich in het algemeen iets veiliger is gaan voelen.

Tabel 4 Vermijdingsgedrag (% 'komt vaak of soms voor')

	2015	2017
Ik doe 's avonds niet open, omdat ik het onveilig vindt	27%	28%
Ik loop of rij om om onveilige plekken te vermijden	20%	17%*
Ik voel me onveilig als ik 's avonds in de buurt over straat loop	25%	23%
Ik voel me niet op mijn gemak, als ik 's avonds alleen thuis ben	16%	14%*

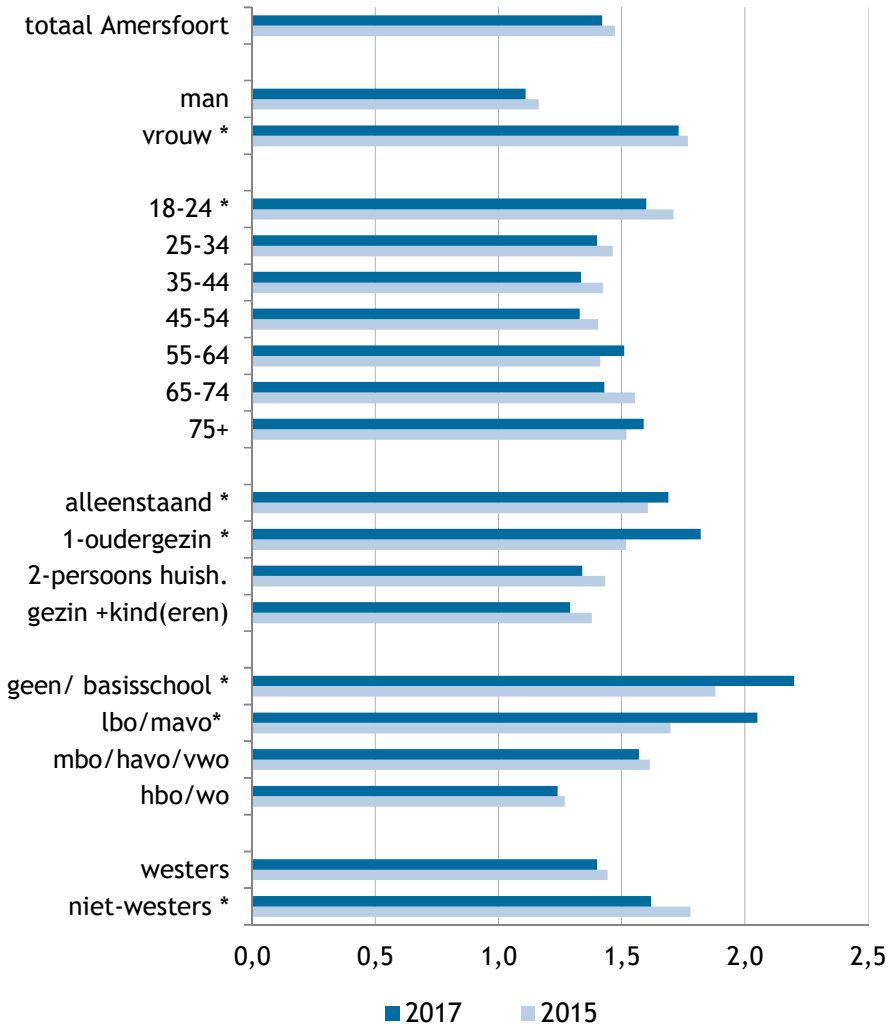
* statistisch significant verschil ten opzichte van 2015
Bron: Stadspeiling 2015 en 2017, O&S

Het verbeterde gevoel van veiligheid uit zich met name in het gedrag: men rijdt minder snel om voor het vermijden van onveilige plekken.

8.3 Achtergronden van onveiligheid

Het zijn niet alleen persoonlijke ervaringen waardoor de ene persoon zich eerder onveilig voelt dan de ander. Ook verschillen in persoonlijkheid en persoonskenmerken zijn van invloed op het veiligheidsgevoel.

Figuur 15 Schaalscore veiligheidsgevoel naar persoonskenmerken

** voelt zich significant onveiliger dan gemiddeld in Amersfoort*
bron: Stadspeiling 2015 en 2017, O&S

Vrouwen en jongeren lopen meer risico

Vrouwen voelen zich duidelijk vaker onveilig in hun eigen buurt dan mannen (zie figuur 15). Vrouwen worden ook vaker lastig gevallen op straat en voelen zich eerder bedreigd. Ook is er een relatie te zien naar leeftijd. Jongeren (18-25 jaar) voelen zich vaker onveilig in hun buurt dan gemiddeld. Het gevoel van veiligheid neemt enigszins toe met de leeftijd, maar op oudere leeftijd voelt men zich weer iets onveiliger. Mogelijk omdat men zich minder weerbaar voelt. Jongeren lopen meer risico om slachtoffer te worden van gewelds- of vermogensdelicten, simpelweg omdat zij ’s avonds en ’s nachts meer in de openbare ruimte aanwezig zijn, terwijl ouderen in dat opzicht juist minder risico lopen.

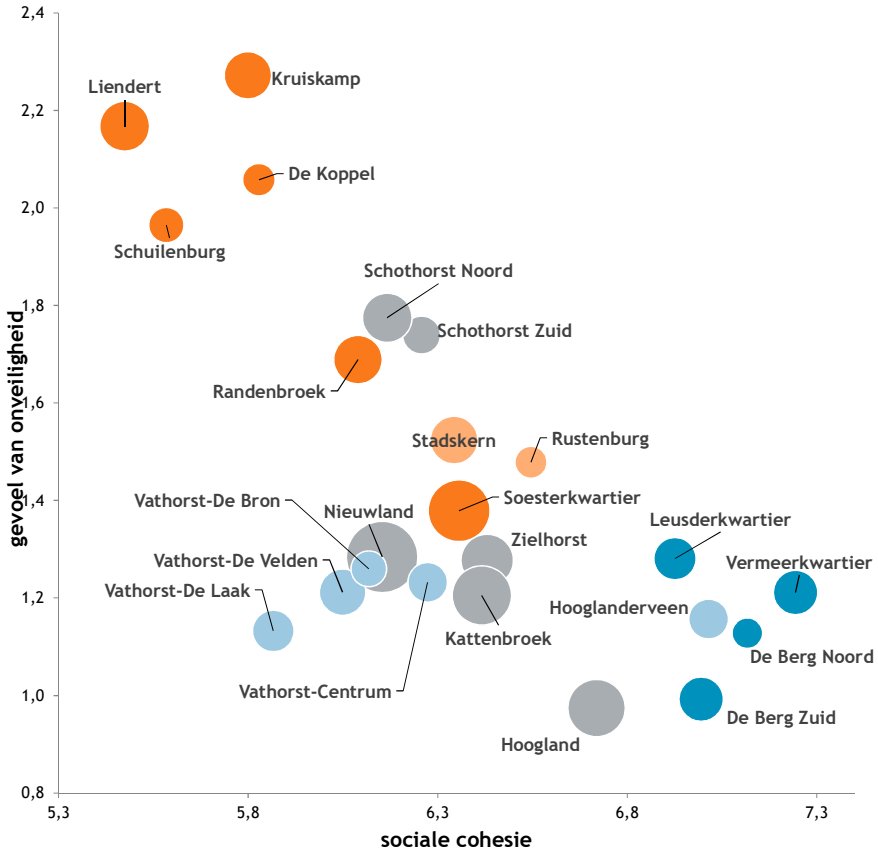
Alleenstaanden en allochtonen voelen zich vaker onveilig

Het gevoel van veiligheid blijkt verder samen te hangen met het type huishouden en etniciteit: alleenstaanden en alleenstaande ouders, veelal vrouwen en mensen met een migratieachtergrond voelen zich vaker onveilig.
Ook is er een duidelijke relatie met het opleidingsniveau: hoe hoger opgeleid, des te veiliger men zich in het algemeen voelt. Een deel van de verklaring voor dit verschijnsel is dat hoger opgeleiden vaker in de betere buurten wonen, waar de kans op criminaliteit of overlast kleiner is.

Relatie subjectieve veiligheid en sociale samenhang

De mate waarin men zich veilig voelt heeft – meer nog dan leeftijd, geslacht of opleiding – te maken met hoe men in het leven staat. Iemand met een sterk sociaal netwerk (zie kader) staat doorgaans minder angstig in het leven. Vandaar ook dat er een duidelijk verband is tussen veiligheidsgevoelens en sociale samenhang. Vooral in de wijken waar men zich het meest onveilig voelt, is de sociale samenhang het minst. En omgekeerd, de wijken waar men zich relatief veilig voelt, zoals in Amersfoort-Zuid en Hooglanderveen, is de sociale samenhang het grootst. Een uitzondering vormen de nieuwste wijken: Vathorst en Nieuwland. Daar gaat een relatief lage sociale samenhang gepaard met een hoge graad van subjectieve veiligheid (zie figuur 16).

Figuur 16 Relatie subjectieve veiligheid en sociale cohesie naar wijk

Toelichting: Op de horizontale as is de mate van sociale samenhang (schaalscore van 0-10) weergegeven. Op de verticale as de ervaren veiligheid in de buurt (schaalscore van 0-10). De kleuren geven clusters van wijken: oranje voor prioriteitswijken, donkerblauw voor Amersfoort-Zuid, lichtblauw Vathorst/Hooglanderveen, grijs voor overige wijken in Noord en lichtoranje de overige wijken.

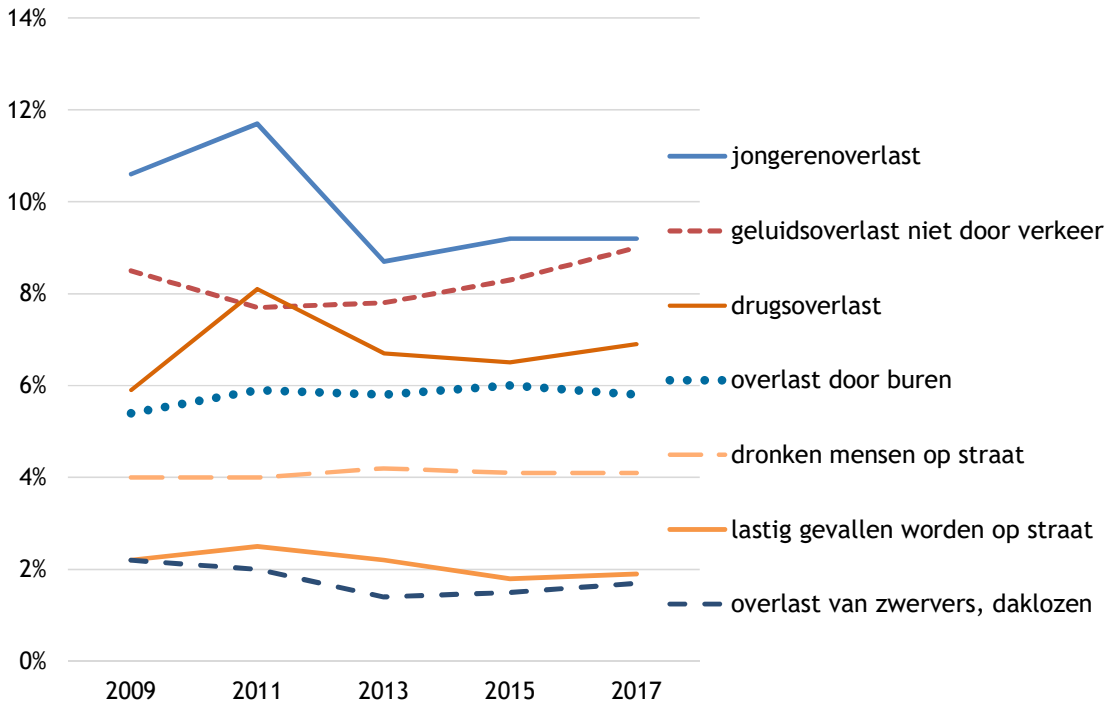
Bron: Stadspeiling 2017, O&S

Wat bepaalt of men zich onveilig voelt?
Het gevoel van onveiligheid wordt maar ten dele bepaald door feitelijke criminaliteit en overlast. In de literatuur worden drie categorieën van verklaringen gegeven.
Individueel/psychologisch: angstgevoelens blijken vooral samen te hangen met de mate van risicogevoeligheid (zie hoge scores voor vrouwen en ouderen) en kwetsbaarheid.
Cultureel/maatschappelijke en buurtspecifieke verklaringen: de individualisering leidt ertoe dat mensen meer langs elkaar heen leven. Vooral in buurten waar weinig sprake is van sociale samenhang en ontmoeting tussen verschillende subculturen kan dit leiden tot wederzijds onbegrip en irritatie. Dit kan de onveiligheidsgevoelens versterken.
Verder wordt de rol van de media genoemd: een overmatige aandacht voor onveiligheid en de stigmatisering van bepaalde wijken en buurten die vaak negatief in het nieuws komen. (zie: Spithoven, Proeftuin veiligheidsbeleving in Liendert-Zuid, 2017).
"Mensen die zeggen zich wel eens onveilig te voelen kunnen door allerlei signalen worden beïnvloed, bijvoorbeeld door straatvuil, sociale omgangsvormen, (on)zeker toekomstperspectief en nieuwsberichtgeving over immigratie of economie" (Sociale staat van Nederland, 2017)

8.4 Sociale overlast

In hoofdstuk 4 kwamen een aantal 'vervelende voorvallen in de buurt' aan de orde. De voorvallen die vallen onder noemer 'sociale overlast' zijn hierna apart belicht.

Figuur 17 Ontwikkeling sociale overlast 2009-2017 (% komt vaak voor)

Toelichting: de genoemde percentages duiden op de respondenten die vinden dat het betreffende verschijnsel vaak voorkomt in de eigen buurt, inclusief 'geen mening'.
** statistisch significant verschil tussen 2015 en 2017 (geldt voor geen van de aspecten)*
Bron: Stadspeiling 2015 en 2017, O&S

Sociale overlast hoog op de ranglijst

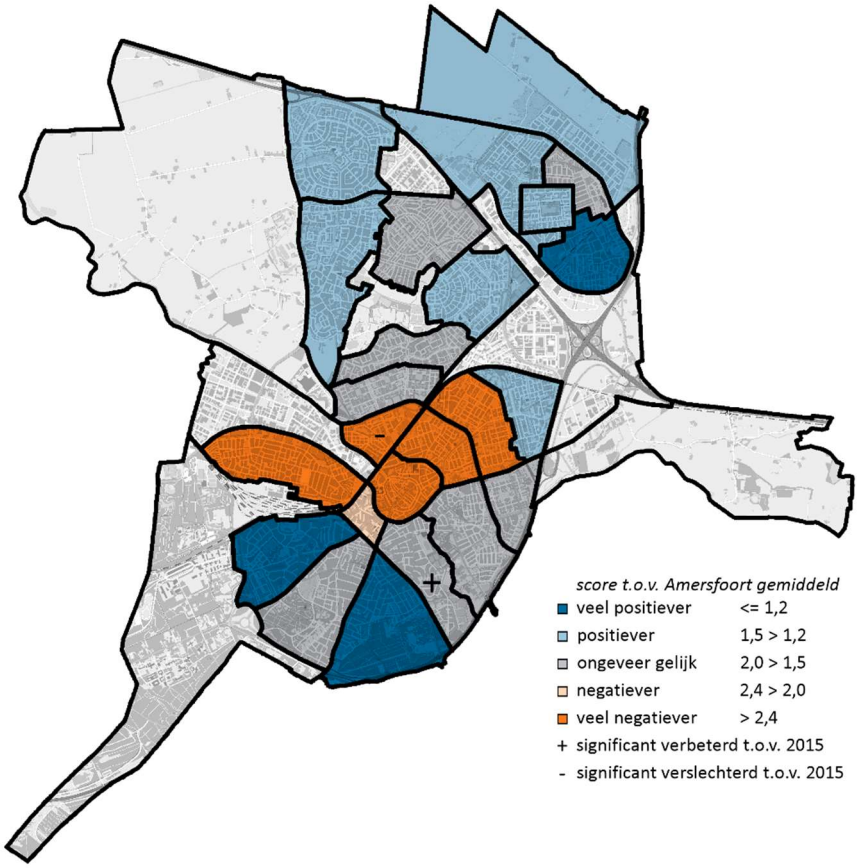
Van de zeven onderscheiden vormen van ‘sociale overlast’ komt overlast door groepen jongeren het meeste voor, gevolgd door geluidsoverlast (anders dan door verkeer), drugsoverlast en overlast door omwonenden.
Ook in de lijst van belangrijkste buurtproblemen komen vormen van sociale overlast voor. Zo staat de overlast van groepen jongeren genoteerd op plaats 7. Overlast van buren/omwonenden (op 9), van drugs (op 10) en van geluidsoverlast niet door verkeer (op 12) zijn eveneens problemen waar veel bewoners aandacht voor vragen.

Sociale overlast niet veranderd

Sinds 2015 zijn er kleine verschuivingen zichtbaar, maar geen van die verschillen is significant.
Op iets langere termijn lijkt wel sprake van een groei van de ervaren geluidsoverlast anders dan door verkeer. Het gaat daarbij om zaken als blaffende honden, buren die ’s nachts lawaai veroorzaken, of overdag met elektrische apparaten aan de slag zijn.
Ook de schaalscore die het totaal van de ervaren sociale overlast aanduidt, is niet veranderd sinds 2015.[5]

“Geluidsoverlast komt vooral van de sportvelden en festivals: het getetter van iemand die door een megafoon de hele dag wedstrijden verslaat” (inwoner Soesterkwartier)

Figuur 18 Schaalscore sociale overlast

Bron: Stadspeiling 2015 en 2017, O&S

[5] De schaalscore ‘sociale overlast’ is berekend op basis van de mate waarin volgens bewoners in hun buurt sprake is van de zeven genoemde vormen van overlast. Hierbij is ook gekeken naar het percentage ‘komt soms voor’. De score varieert van 0 (komt niet voor) tot 10 (komt vaak voor).

Meeste overlast in Stadskern, Kruiskamp, Soesterkwartier en Liendert

De meeste sociale overlast ervaart men in de binnenstad op de voet gevolgd door De Koppel, Kruiskamp, Soesterkwartier en Liendert (zie figuur 19).

"Ik woon in de binnenstad en alle problemen die ik ervaar zijn eigenlijk te herleiden tot de horeca: geluidsoverlast van dreunende bassen, stank wegens afzuigerinstallatie, dronken en lawaaierig uitgaanspubliek, scheurende brommers …."

De overlast in de Stadskern houdt vooral verband met de functie van uitgaansgebied. Men ervaart vooral overlast door openbare dronkenschap, door jongeren en daklozen. Ook is er vaker sprake van drugshandel/-gebruik. In De Koppel gaat het vooral om jongerenoverlast en daarnaast ook om overlast door drugs en van omwonenden. In Soesterkwartier, Liendert en met name Kruiskamp is de overlast vaker drugsgerelateerd.

Meer sociale overlast in De Koppel; minder in Vermeerkwartier

Ten opzichte van 2015 is de ervaren overlast vooral toegenomen in De Koppel. Dit hangt met name samen met de ervaren jongerenoverlast. De incidenten rond de jaarwisseling (2016-2017) zullen daar zeker op van invloed zijn geweest. In het Vermeerkwartier is de sociale overlast juist minder geworden in de beleving van bewoners.

"Bij de Meridiaan veel hangjongeren bij zogenaamde eetcafés, die doelloos rondhangen, herrie maken en rommel achterlaten (…)"

De overlast van groepen jongeren staat op plaats 7 van de lijst van belangrijkste buurtproblemen.
In Liendert, Schuilenburg en Hoogland wordt het genoemd in de top-5. In 2015 gold dat ook nog voor Kattenbroek, Nieuwland, Vathorst en Vermeerkwartier.

Minder overlast door criminaliteit

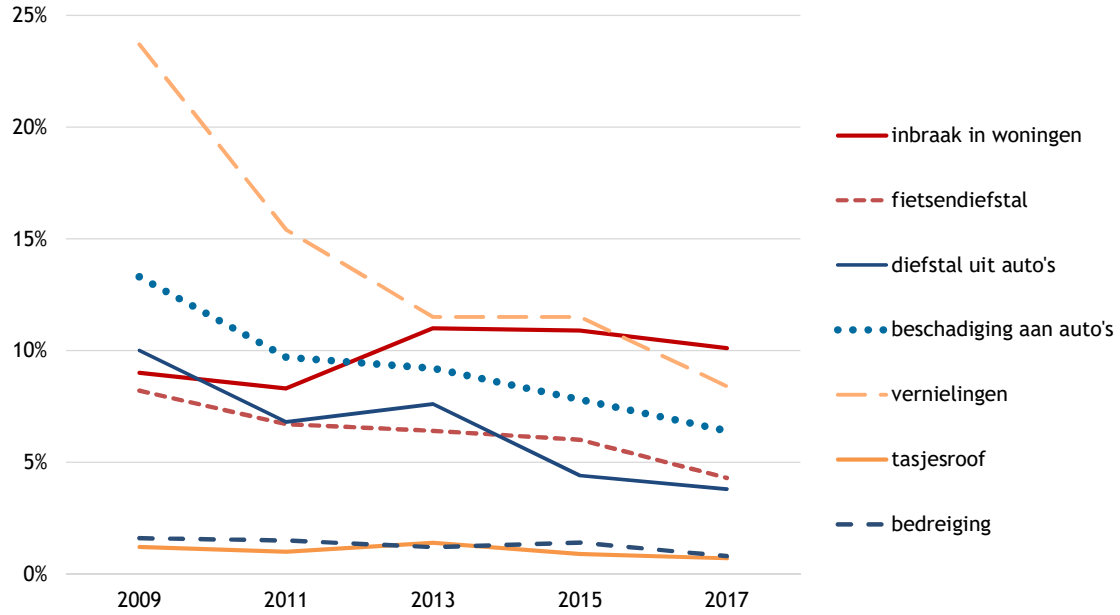
In de lijst van vervelende voorvallen in de buurt zijn ook een aantal misdrijven opgenomen. Het gaat hierbij niet om feitelijke gebeurtenissen, maar om hoe vaak bepaalde voorvallen in de perceptie van burgers voorkomen in hun buurt. Daarin is te zien dat het aantal vernielingen van straatmeubilair sterk is gedaald in de afgelopen acht jaar. En ook ervaren bewoners minder gevallen van autokraak of vernielingen aan de auto.

"Al twee keer in onze auto ingebroken en ook wel eens opengeslagen autoruit van auto van buren gezien op de parkeerplaats." (inwoner Schothorst-Zuid)

"Ik merk dat er veel woninginbraken zijn. Vroeger kon je je de ramen open laten staan in het dorp. Nu moet zelfs de schuurdeur op slot als je even boodschappen gaat doen." (inwoner Hooglanderveen)

Wat woninginbraak betreft was er in de beleving van burgers sprake van een toename tussen 2011 en 2013 en deze is sindsdien maar beperkt gedaald. Zoals de vergelijking van de figuren 19 en 20 laat zien, is er een verschil in gepercipieerde en feitelijk gemeten criminaliteit.

Figuur 19 Ontwikkeling perceptie van criminaliteit in de buurt 2009-2017 (% komt vaak voor)

Bron: Stadspeiling 2009 - 2017, O&S

8.5 Bewoners actief voor de veiligheid

In het veiligheidsbeleid wordt de laatste jaren meer en meer belang gehecht aan een actieve rol van de bewoners. Campagnes zijn bijvoorbeeld gericht op het bevorderen van de 'heterdaadkracht', de deelname aan Burgernet en whatsappgroepen in de eigen buurt om zo de politie beter te voeden met relevante informatie.
Dit heeft ertoe geleid dat het aantal leden van Burgernet in Amersfoort in de afgelopen jaren sterk is toegenomen, tot ruim 16.000 eind 2017. Daarnaast groeit het aantal app-groepen, gericht op veiligheid in buurten.
Zo was eind 2017de burgernetapp zo'n 4.000 keer gedownload.

In het onderzoek is de vraag gesteld: 'In hoeverre bent u actief om de veiligheid in uw buurt te verbeteren?' Het meest genoemde antwoord (37%) was: 'ik geef verdachte situaties door aan buurtbewoners of de politie'. Verder zei 22% lid te zijn van Burgernet en 21% deel uit te maken van een whatsappgroep in de buurt. Zo'n 4% antwoordde 'iets anders'.

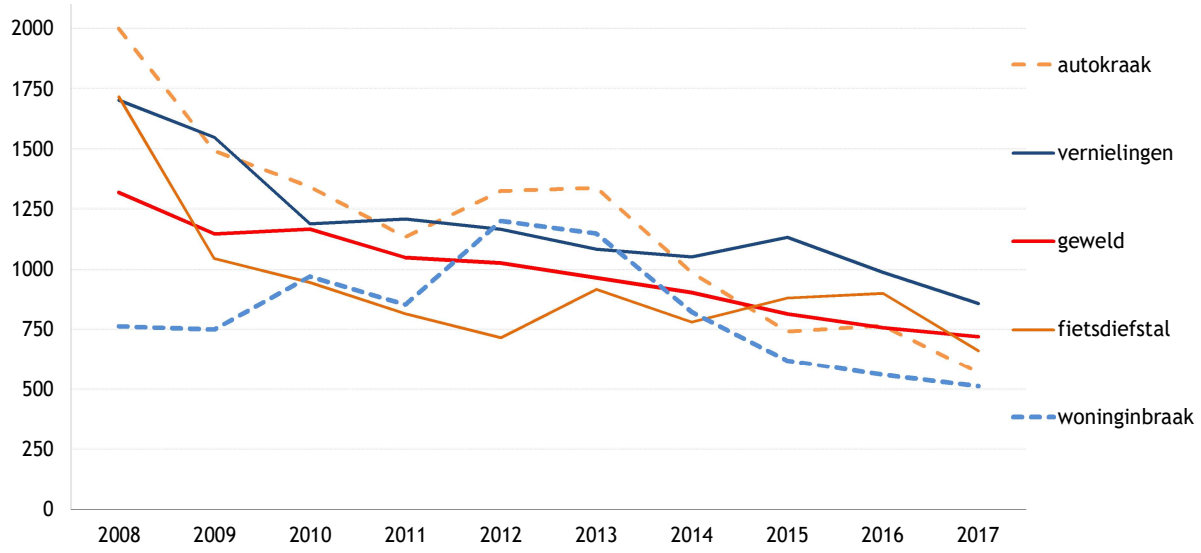
"Ik ben gestopt met burgernet. Te veel communicatie terwijl je niet in de buurt bent. Nextdoor werkt voor mij beter, veel gerichter." (inwoner Kruiskamp)

8.6 Ontwikkeling geregistreerde misdrijven

Amersfoort is - afgemeten aan het aantal geregistreerde misdrijven - in de afgelopen jaren een stuk veiliger geworden. Het aantal misdrijven dat bekend is bij de politie is in de afgelopen tien jaar flink gedaald. De sterkste daling deed zich voor bij autokraak met een daling van 72%. Ook fietsdiefstal (-61%), vernielingen (-50%) en geweldsdelicten (daling van 45%) liepen fors terug. Het aantal woninginbraken steeg tot 2012, maar ook die laten na 2013 een forse daling zien (zie figuur 21). Vergelijkbare ontwikkelingen zijn ook zichtbaar

bij andere vermogensdelicten als bedrijfsinbraak, zakkenrollerij en inbraak in schuren en bergingen. In mindere mate geldt dit voor winkeldiefstal: hiervan bleef het aantal aangiften min of meer stabiel.

Ontwikkeling geregistreerde misdrijven in Amersfoort, 2008-2017

bron: politie RVS, bewerking O&S

De trend die hier is beschreven is niet uniek voor Amersfoort. Landelijk is het aantal geregistreerde misdrijven in ongeveer dezelfde mate gedaald.[6]

8.7 Aangiftebereidheid

Zoals hiervoor is toegelicht, daalt het aantal bij de politie geregistreerde misdrijven. Soms wordt gesuggereerd dat deze daling (vooral) zou komen doordat men minder aangifte doet waardoor ook minder misdrijven bekend zijn bij de politie.
Uit de landelijke Veiligheidsmonitor blijkt dat het aangiftepercentage tussen 2012 en 2014 ongeveer gelijk bleef, maar dat er van 2014 tot 2017 sprake is van een daling: van 29% naar 24%. Die daling geldt vooral voor zakkenrollen en woninginbraak. Maar de daling verklaart maar ten dele de afname van het aantal aangiften van de laatste jaren. Want ook de slachtofferenquêtes laten een bijna vergelijkbare daling van de meeste vormen van criminaliteit zien.[7]

In dit onderzoek is eveneens onderzocht hoe de aangiftebereidheid zich in Amersfoort ontwikkelt. Hierdoor is het mogelijk om lokale politiecijfers beter te duiden.

[6] Sommige misdrijven, zoals cybercrime en tanken zonder betalen zijn in de meeste registraties nog niet goed terug te vinden. Volgens de landelijke Veiligheidsmonitor daalde het aantal slachtoffers van cybercrime tussen 2012 en 2017 licht. Het betreft hier o.a. hacken, koop- en verkoopfraude via internet en identiteitsfraude via skimming of phishing. Zie: Veiligheidsmonitor 2017, pag. 40, CBS.
[7] Zie Veiligheidsmonitor 2017 van CBS.

59% van de Amersfoortse misdrijven aangegeven bij politie

Van de Amersfoorters die in de afgelopen vijf jaar slachtoffer zijn geworden van een misdrijf in hun woonplaats deed 59% ook aangifte hiervan bij de politie. Dat betekent dat een proces-verbaal is opgemaakt dat is ondertekend door het slachtoffer. Daarnaast heeft 18% wel het voorval gemeld bij de politie, maar geen aangifte gedaan. De overige misdrijven zijn niet door de slachtoffers gemeld.[8]

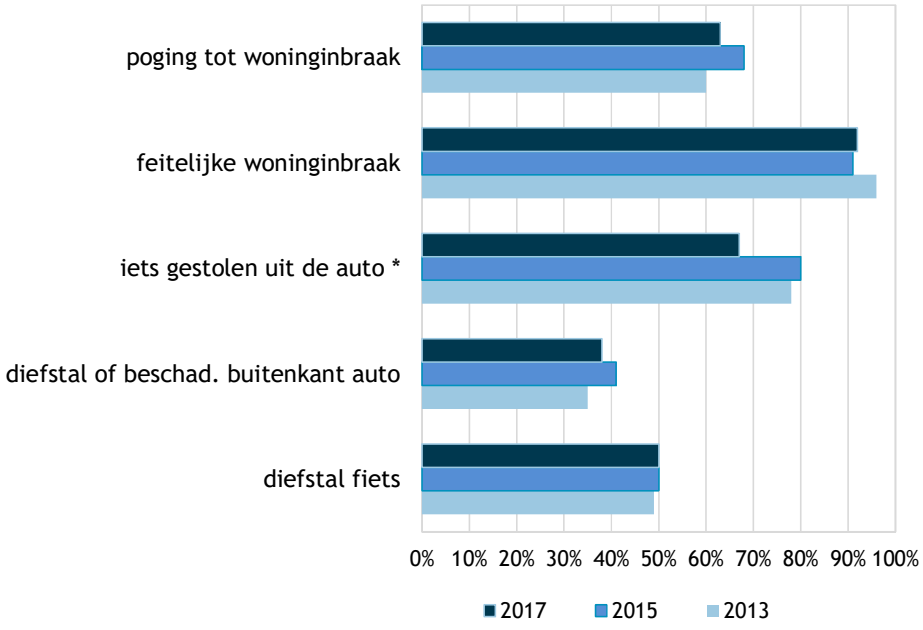
Aangiftebereidheid verschilt sterk per delict

Of men wel of niet aangifte doet bij een misdrijf verschilt sterk per delict. Zo deed zo'n 92% van de inwoners aangifte bij een geslaagde woninginbraak, terwijl dit zo'n 63% is bij een poging tot woninginbraak (zie figuur 22). Twee derde van de Amersfoorters doet aangifte als iets is gestolen uit de auto, maar van de gestolen fietsen in Amersfoort werd slechts ongeveer de helft ook formeel als vermist geregistreerd.

Daling van aangifte alleen zichtbaar bij autokraak

In vergelijking met voorgaande jaren is er geen duidelijke trend te zien in de aangiftebereidheid. Bij fietsdiefstal is deze redelijk constant rond 50%. Bij andere delicten is sprake van kleine – niet significante - schommelingen. Alleen voor wat betreft autokraak is de daling in het aangiftepercentage significant: van 80% naar 67%.[9]

Figuur 20 Aangiftebereidheid voor enkele typen misdrijven gepleegd in Amersfoort

Toelichting: de figuur toont percentages Amersfoorters dat aangifte heeft gedaan van het delict waarvan men de laatste keer slachtoffer was. Alleen delicten waarvan minstens 5% van de Amersfoorters aangeeft slachtoffer te zijn geworden, zijn in de figuur getoond.
**significante afname ten opzichte van 2015*
Bron: Stadspeiling 2013, 2015 en 2017, O&S

[8] In 2015 was nog 62% van de misdrijven aangegeven bij de politie. De cijfers zijn niet goed vergelijkbaar met de Nederlandse cijfers uit de Veiligheidsmonitor, vanwege een andere vraagstelling en omdat het deels om andere misdrijven gaat die in het onderzoek zijn opgenomen.
[9] Vanwege de kleine aantallen zijn er geen gegevens opgenomen van bedreigingen of geweldsmisdrijven. Uit landelijk onderzoek is echter bekend dat van slechts een kleine minderheid van dergelijke misdrijven aangifte wordt gedaan. Voor de genoemde misdrijven geldt overigens ook dat de percentages vooral indicatief zijn.

Aangifte doen? “Het helpt toch niet”

Zoals eerder beschreven, wordt van een deel van de misdrijven geen aangifte gedaan. In eerdere onderzoeken werd gevraagd waarom mensen dat niet doen. Iets meer dan de helft van de respondenten geeft als reden op: ‘het helpt toch niets, ik verwacht er niets van’. Daarnaast noemt men als reden ‘het kost te veel tijd of moeite’ of ‘het was niet zo belangrijk’. Zo’n 5% doet geen aangifte uit angst voor vergelding. Dat is vooral het geval bij geweldsmisdrijven of bedreiging.

In het nieuwe onderzoek is de vraag anders gesteld: “U heeft geen aangifte gedaan van dit voorval. In welke situatie zou u wel aangifte hebben gedaan?”

De vraag is gesteld aan circa 280 respondenten die in de afgelopen twee jaar slachtoffer waren van een misdrijf in Amersfoort en daarvan geen aangifte hebben gedaan.
Dit leverde de volgende antwoorden op:

23%	als het opnemen van een proces verbaal niet zo lang duurde
18%	als ik digitaal aangifte had kunnen doen
7%	als het politiebureau dichterbij zou zijn
22%	ik zou sowieso geen aangifte hebben gedaan
36%	anders namelijk …..

De open antwoordmogelijkheid (anders, namelijk) leverde 43 antwoorden op met zeer uiteenlopende motieven.

Een greep uit de opmerkingen:
“Als de fiets van hogere waarde was geweest had ik wel aangifte gedaan.”
“Melden vonden wij genoeg. Er werd in de afgelopen 47 jaar al 8 keer ingebroken in onze woning.”
“Ik had geen hard bewijs en kon dus geen aangifte doen.”
“Met een aangifte zou ik toch geen schadevergoeding krijgen van de verzekering” (slachtoffer van autokraak)
“Als het voor de rechter komt, komen je persoonsgegevens vrij. Dat wilde ik niet”.

Bijlagen

Foto: José Belgers

Bijlage 1 Vragenlijst met scores

Het percentage tussen haakjes achter de vraag geeft het aandeel respondenten weer dat de vraag heeft beantwoord. Het percentage tussen haakjes achter de antwoordcategorieën geeft de score uit 2015 weer. Als de score in 2017 statistisch significant verschilt van die in 2015, dan is dit weergegeven met *. Als een antwoordcategorie in 2015 niet bestond, dan is dit weergegeven met (-)

A LEEFBAARHEID EN VOORZIENINGEN

De volgende vragen gaan over de buurt waarin u woont.

A1 Kunt u voor elk van de volgende voorzieningen in uw buurt aangeven hoe tevreden u bent? (98-99%)

	zeer tevreden		tevreden		neutraal		ontevreden		zeer ontevreden		weet niet/n.v.t.	
	2017	*(2015)*	*2017*	*(2015)*	*2017*	*(2015)*	*2017*	*(2015)*	*2017*	*(2015)*	*2017*	*(2015)*
winkels voor dagelijkse boodschappen	41%	(39%)	48%	(48%)	6%	(7%)	4%	(4%)	1%	(2%)	0%	(0%)
parkeergelegenheid	17%	(18%)	42%	(42%)	16%	(16%)	16%	(15%)	6%	(6%)	3%	(3%)
speelmogelijkheden voor kinderen	12%	(12%)	39%	(39%)	21%	(22%)	9%	(9%)	3%	(3%)	15%	(15%)
Het groen in mijn straat	17%	(-)	49%	(-)	19%	(-)	12%	(-)	3%	(-)	0%	(-)

A2 Wat vindt u in het algemeen de verkeersveiligheid *in uw straat*? (99%)

Geef dit aan met een rapportcijfer van 1 (zeer slecht) tot en met 10 (zeer goed).

2017	*(2015)*	
6,4	(6,5)	(gemiddeld rapportcijfer)

A3 Kunt u van de onderstaande stellingen aangeven in hoeverre u het ermee eens bent? (98-99%)

	helemaal eens		mee eens		neutraal		mee oneens		helemaal oneens		weet niet/geen mening	
	2017	*(2015)*	*2017*	*(2015)*	*2017*	*(2015)*	*2017*	*(2015)*	*2017*	*(2015)*	*2017*	*(2015)*
ik voel mij thuis bij de mensen die in deze buurt wonen	18%	(18%)	50%	(52%)	22%	(22%)	7%	(5%)	2%	(2%)	1%	(1%)
het is vervelend om in deze buurt te wonen	1%	(1%)	2%	(3%)	8%	(8%)	31%	(31%)	57%	(56%)	1%	(2%)
ik heb veel contact met andere buurtbewoners*	6%	(8%)	33%	(35%)	41%	(38%)	14%	(14%)	5%	(6%)	1%	(1%)
ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is	7%	(7%)	31%	(32%)	39%	(38%)	16%	(15%)	5%	(5%)	2%	(2%)
de mensen in deze buurt kennen elkaar nauwelijks	3%	(3%)	18%	(18%)	23%	(21%)	38%	(38%)	15%	(16%)	3%	(4%)
de mensen in deze buurt gaan op een prettige manier met elkaar om	10%	(10%)	58%	(59%)	24%	(23%)	4%	(4%)	1%	(1%)	3%	(3%)
de mensen hier zijn erg betrokken bij de buurt	5%	(5%)	29%	(30%)	43%	(41%)	15%	(14%)	3%	(3%)	5%	(6%)
ik zou meer contact willen hebben met buurtbewoners	2%	(2%)	20%	(19%)	43%	(44%)	26%	(25%)	7%	(7%)	2%	(3%)

A4 Hieronder staat een aantal voorvallen of misdrijven die in uw buurt *kunnen* voorkomen. Kunt u aangeven hoe vaak ze naar uw idee voorkomen in uw buurt? (97-99%)

		vaak		soms		(bijna) nooit		weet niet/geen mening	
		2017	*(2015)*	*2017*	*(2015)*	*2017*	*(2015)*	*2017*	*(2015)*
A	fietsdiefstal*	4%	(6%)	27%	(31%)	41%	(37%)	27%	(26%)
B	diefstal uit auto's*	4%	(4%)	28%	(34%)	43%	(38%)	25%	(24%)
C	vernieling of diefstal aan de buitenkant van auto's*	6%	(8%)	33%	(36%)	41%	(38%)	20%	(19%)
D	vernielingen (straatmeubilair, bushokjes e.d.*	8%	(11%)	37%	(37%)	42%	(38%)	13%	(14%)
E	bekladding van muren of gebouwen*	6%	(8%)	30%	(33%)	51%	(47%)	13%	(13%)
F	rommel op straat	28%	(27%)	45%	(45%)	25%	(26%)	2%	(2%)
G	hondenpoep	30%	(31%)	43%	(43%)	24%	(23%)	3%	(3%)
H	mensen die op straat worden lastiggevallen	2%	(2%)	13%	(14%)	66%	(65%)	19%	(19%)
I	overlast door buren/omwonenden	6%	(6%)	26%	(28%)	63%	(61%)	5%	(6%)
J	overlast van groepen jongeren	9%	(9%)	33%	(33%)	53%	(53%)	5%	(5%)
K	drugsgebruik en handel in drugs	7%	(7%)	15%	(16%)	51%	(49%)	27%	(29)
L	dronken mensen op straat	4%	(4%)	17%	(19%)	66%	(64%)	13%	(13%)
M	overlast van zwervers, daklozen	2%	(2%)	6%	(8%)	79%	(77%)	13%	(14%)
N	beroving op straat (tasje, portemonnee, mobiel)	1%	(1%)	8%	(10%)	66%	(64%)	25%	(25%)
O	Bedreiging *	1%	(1%)	9%	(11%)	66%	(63%)	25%	(25%)
P	inbraak in woningen *	10%	(11%)	46%	(49%)	29%	(26%)	15%	(15%)
Q	parkeeroverlast/ gebrek aan parkeerruimte *	32%	(29%)	34%	(36%)	29%	(31%)	5%	(5%)
R	te hard rijden	31%	(30%)	46%	(46%)	21%	(21%)	2%	(3%)
S	agressief gedrag in het verkeer	11%	(11%)	32%	(32%)	49%	(47%)	8%	(10%)
T	onoverzichtelijke verkeerssituatie *	23%	21%)	34%	(37%)	37%	(36%)	6%	(6%)
U	geluidsoverlast door verkeer	13%	(12%)	29%	(28%)	55%	(56%)	3%	(4%)
V	andere vormen van geluidsoverlast*	9%	(8%)	35%	(34%)	52%	(52%)	4%	(5%)
W	stankoverlast	5%	(4%)	14%	(14%)	75%	(75%)	6%	(7%)

A6 Wat zijn volgens u het belangrijkste problemen in uw buurt, waarvan u vindt dat ze met voorrang moeten worden aangepakt? (94%)

Kies één letter (A t/m W) uit de vorige vraag die het buurtprobleem aangeeft.
Als uw buurtprobleem niet in die lijst voorkomt, geef dit dan aan met de letter Z.

		2017	*(2015)*
1.	Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte	14%	*13%*
2.	Te hard rijden	11%	*11%*
3.	Hondenpoep	8%	*7%*
4.	Zwerfvuil	7%	*6%*
5.	Onoverzichtelijke verkeerssituatie	7%	*7%*
	Ik ervaar geen problemen in mijn buurt.	21%	21%

A6 Kunt u uw antwoord toelichten?

A7 De gemeente stelt voor elke wijk geld beschikbaar om het leefklimaat te verbeteren. Zo kunnen bewoners die hiervoor een goed idee hebben geld krijgen uit het zogenaamde buurtbudget.
Hebt u wel eens van het buurtbudget gehoord? (98%)

2017	*(2015)*	
62%	(63%)	ja
38%	(37%)	nee

A8 **Voelt u zich medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid in uw buurt? (98%)**

2017	*(2015)*	
81%	(81%)	ja
5%	(5%)	nee
14%	(14%)	weet niet / geen mening

A9 **In hoeverrre bent u actief om de leefbaarheid in uw buurt te verbeteren? (97%)**
(meerdere antwoorden mogelijk)

2017	*(2015)*	
46%	(-)	Ik ben daar niet actief mee bezig
34%	(-)	ik heb buren /omwonenden geholpen
11%	(-)	ik heb meegedacht met bewoners/gemeente over de inrichting van de buurt of straat
15%	(-)	ik heb geholpen met het organiseren van een bewonersactiviteit
34%	(-)	ik heb zwerfvuil verwijderd
5%	(-)	ik beheer een (stukje) openbaar groen
9%	(-)	iets anders, namelijk

A10 **Denkt u dat de buurt er *de komende jaren* op vooruit of achteruit zal gaan? (97%)**

2017	*(2015)*	
17%	(16%)	vooruit
55%	(51%)	zal gelijk blijven
13%	(18%)	weet niet / geen mening

A11 **En waarom verwacht u dat?**

A12 **Hoe gehecht bent u aan uw buurt? (97%)**

2017	*(2015)*	
18%	(18%)	zeer gehecht
55%	(53%)	gehecht
20%	(21%)	niet gehecht
3%	(4%)	helemaal niet gehecht
4%	(5%)	weet niet / geen mening

A13 Hoeveel aandacht heeft de gemeente voor de problemen in uw buurt? (97%) *

2017	*(2015)*	
1%	(1%)	veel
30%	(25%)	voldoende
37%	(26%)	weinig
32%	(49%)	weet niet / niet van toepassing

A14 Wilt u toelichten waaruit dat blijkt?

De volgende vragen gaan over Amersfoort in het algemeen.

A15 Denkt u dat Amersfoort er in *de komende jaren* op vooruit of achteruit zal gaan? (97%)*

2017	*(2015)*	
33%	(32%)	vooruit
13%	(14%)	achteruit
34%	(30%)	zal gelijk blijven
20%	(24%)	weet niet / geen mening

A16 En waarom verwacht u dat?

A20 Wat is uw totaaloordeel over uw woning, uw buurt en over Amersfoort als stad? (96-97%)
Geef dit aan met een rapportcijfer van 1 (zeer slecht) tot en met 10 (zeer goed).

2017	*(2015)*		
7,9	(7,8)	uw woning *	(gemiddeld rapportcijfer)
7,4	(7,3)	uw buurt / woonomgeving *	(gemiddeld rapportcijfer)
7,7	(7,6)	Amersfoort *	(gemiddeld rapportcijfer)

B VEILIGHEID

B1 Voelt u zich wel eens onveilig in uw eigen buurt? (97%) *

2017	*(2015)*		
21%	(25%)	ja	
79%	(75%)	nee	→ ga naar vraag B3

B2 Hoe vaak voelt u zich onveilig in uw buurt? (20%) *

2017	*(2015)*	
5%	(8%)	vaak
51%	(48%)	soms
40%	(41%)	zelden
3%	(3%)	weet niet

B3 Komt het wel eens voor dat u: (97%)

	vaak		soms		(bijna) nooit		weet niet / n.v.t.	
	2017	*(2015)*	*2017*	*(2015)*	*2017*	*(2015)*	*2017*	*(2015)*
's avonds niet opendoet, omdat u het niet veilig vindt?	8%	(8%)	20%	(19%)	68%	(69%)	4%	(5%)
in uw buurt omloopt of omrijdt om onveilige plekken te vermijden? *	3%	(3%)	15%	(17%)	79%	(76%)	3%	(4%)
zich onveilig voelt als u 's avonds bij u in de buurt over straat loopt? *	3%	(4%)	20%	(22%)	73%	(71%)	3%	(3%)
zich niet op uw gemak voelt als u 's avonds alleen thuis bent? *	2%	(2%)	11%	(14%)	84%	(81%)	3%	(5%)

B4 Hieronder staat een aantal locaties in Amersfoort.
Kunt u aangeven hoe vaak u zich daar *onveilig* voelt? (96%)

	vaak		soms		(bijna) nooit		weet niet / n.v.t.	
	2017	*(2015)*	*2017*	*(2015)*	*2017*	*(2015)*	*2017*	*(2015)*
plekken waar groepen jongeren rondhangen	14%	(13%)	47%	(47%)	30%	(30%)	8%	(10%)
in het centrum van Amersfoort	3%	(3%)	25%	(27%)	63%	(62%)	9%	(8%)
rondom uitgaansgelegenheden *	4%	(5%)	29%	(30%)	47%	(45%)	20%	(20%)
in het winkelgebied in mijn buurt	2%	(2%)	15%	(14%)	79%	(80%)	4%	(5%)
in het openbaar vervoer	1%	(1%)	12%	(12%)	67%	(67%)	20%	(20%)
op het centraal station	2%	(2%)	16%	(18%)	64%	(63%)	18%	(17%)
in mijn eigen huis *	1%	(1%)	5%	(7%)	90%	(87%)	4%	(4%)

B5 Was u wel eens slachtoffer van een misdrijf in Amersfoort in de afgelopen vijf jaar? (97%)

2017	*(2015)*		
17%	(18%)	ja	
83%	(82%)	nee	→ ga naar vraag B10

B6 Wilt u aangeven van welk misdrijf u de laatste keer slachtoffer was in Amersfoort? (19%)
Slechts één antwoord mogelijk.

2017	*(2015)*	
13%	(12%)	poging tot inbraak in de woning
15%	(16%)	inbraak in de woning waarbij iets is gestolen
10%	(12%)	iets gestolen uit de auto
16%	(18%)	iets gestolen of beschadigd aan buitenkant van de auto
21%	(16%)	diefstal van fiets

1%	(1%)	diefstal van bromfiets of scooter
4%	(4%)	diefstal van portemonnee, mobiel of tasje zonder geweld (zakkenrollerij)
2%	(4%)	diefstal van andere dingen dan hierboven genoemd
4%	(4%)	slachtoffer van mishandeling of seksueel geweld
6%	(7%)	bedreigd met lichamelijk geweld
8%	(7%)	een ander misdrijf dan hierboven genoemd

Ga bij het beantwoorden van de volgende vragen uit van het misdrijf dat u bij de vorige vraag hebt aangekruist.

B7 Wanneer vond dat misdrijf plaats? (19%)
Vul een jaar in. Als u het niet precies weet mag u het ook schatten.

B8 Is dit voorval gemeld bij de politie of is er aangifte gedaan? (19%) *

2017	*(2015)*		
18%	(17%)	ja, alleen gemeld bij de politie	
59%	(62%)	ja, hiervan is ook aangifte gedaan (er is een proces-verbaal opgemaakt)	→ ga naar vraag B10
1%	(1%)	nee, het is door de politie zelf ontdekt	→ ga naar vraag B10
22%	(19%)	nee, het is niet bekend bij de politie	

B9 U hebt geen aangifte gedaan van dit voorval. In welke situatie zou u wel aangifte hebben gedaan? (6%) *(meerdere antwoorden mogelijk)*

2017	*(2015)*	
18%	(-)	als ik digitaal aangifte kon doen
7%	(-)	als het politiebureau dichterbij zou zijn
23%	(-)	als het opnemen van het proces verbaal niet zo lang duurde.
22%	(-)	niets. Ik zou sowieso geen aangifte hebben gedaan.
36%	(-)	anders, namelijk

B10 In hoeverre bent u actief om de veiligheid in uw buurt te verbeteren? (6%) *(meerdere antwoorden mogelijk)*

2017	*(2015)*	
45%	(-)	ik ben daar niet zo mee bezig
22%	(-)	ik ben lid van Burgernet
21%	(-)	ik ben lid van een Whatsappgroep voor veiligheid in onze buurt
37%	(-)	ik geef verdachte situaties door aan buurtbewoners of de politie
4%	(-)	anders, namelijk

C ONDERHOUD VAN DE OPENBARE RUIMTE

C1 De volgende vragen gaan over uw wijk. Hoe oordeelt u over: (96-97%)

		zeer tevreden		tevreden		neutraal		niet tevreden		zeer ontevreden		geen mening/ n.v.t.	
		2017	*(2015)*	*2017*	*(2015)*	*2017*	*(2015)*	*2017*	*(2015)*	*2017*	*(2015)*	*2017*	*(2015)*
A	de hoeveelheid openbaar groen *	15%	(18%)	55%	(57%)	18%	(15%)	9%	(8%)	2%	(2%)	1%	(1%)
B	De variatie in het groen	10%	(-)	50%	(-)	27%	(-)	10%	(-)	2%	(-)	1%	(-)
C	het onderhoud van het groen*	9%	(11%)	51%	(52%)	22%	(20%)	13%	(13%)	4%	(4%)	1%	(1%)
D	het onderhoud van voet- en fietspaden *	6%	(7%)	51%	(53%)	24%	(22%)	14%	(14%)	4%	(3%)	1%	(1%)
E	het onderhoud van overige wegen	5%	(5%)	55%	(57%)	28%	(27%)	8%	(8%)	2%	(2%)	2%	(2%)
F	het onderhoud van sloten, grachten en vijvers	5%	(5%)	43%	(43%)	26%	(26%)	10%	(10%)	2%	(3%)	1%	(13%)
G	het verwijderen van zwerfvuil *	3%	(3%)	36%	(40%)	34%	(30%)	19%	(19%)	5%	(5%)	3%	(3%)
H	het onderhoud van speelplekken	3%	(3%)	32%	(34%)	28%	(27%)	8%	(8%)	3%	(3%)	25%	(25%)
I	de straatverlichting	7%	(7%)	63%	(65%)	20%	(18%)	7%	(7%)	2%	(2%)	1%	(1%)
J	het algemene onderhoud van de wijk	5%	(5%)	59%	(59%)	28%	(27%)	6%	(7%)	1%	(1%)	1%	(1%)

C2 Waaraan zou de gemeente volgens u de meeste aandacht moeten besteden? (95%)

Kies een letter (A t/m I) van een categorie uit de vorige vraag.

		2017	*(2015)*
1.	Het verwijderen van zwerfvuil	17%	(14%)
2.	Het algemene onderhoud van de wijk	14%	(19%)
3.	Het onderhoud van voet- en fietspaden	15%	(13%)
4.	De hoeveelheid openbaar groen	10%	(9%)
5.	Het onderhoud van het groen	10%	(8%)

C3 Kunt u toelichten waar dat uit blijkt?

Bijlage 2 Belangrijkste problemen in de eigen buurt

Positie 2017	Probleem (positie 2015)	%	Met name genoemd in…
1	Parkeeroverlast /gebrek aan parkeerruimte (1)	14%	Vermeerkwartier, Stadskern, Zielhorst, Nieuwland, Vathorst
2	Te hard rijden (2)	10,8%	Rustenburg, Kattenbroek, Randenbroek
3	Hondenpoep (3)	8,4%	Soesterkwartier, Nieuwland, Zielhorst
4	Rommel op straat (7)	7,3%	Schuilenburg, De Koppel, Liendert
5	Onoverzichtelijke verkeerssituatie (4)	6,6%	Schothorst-Zuid, Vathorst
6	Woninginbraak (5)	6,1%	Leusderkwartier, Schothorst
7	Overlast van groepen jongeren (6)	3,5%	De Koppel, Schuilenburg, Liendert
8	Geluidsoverlast door verkeer (8)	2,6%	Rustenburg, Berg-Noord
9	Overlast door buren / omwonenden (9)	1,9%	De Koppel, Liendert
10	Drugsoverlast (10)	1,9%	Kruiskamp, Liendert
11	Vernielingen en vandalisme (12)	1,7%	Soesterkwartier, Schuilenburg
12	Geluidsoverlast, niet door verkeer (11)	1,6%	Stadskern
13	Diefstal of vernieling aan buitenkant auto (15)	1,5%	
14	Diefstal uit auto’s (13)	1,3%	Vermeerkwartier
15	Stankoverlast (16)	1,2%	Stadskern, Amersfoort-Noord
16	Fietsdiefstal (15)	1,0%	
17	Bekladding van muren of gebouwen (18)	0,9%	Liendert
18	Mensen die op straat worden lastiggevallen (22)	0,5%	
19	Agressief verkeersgedrag (17)	0,4%	
20	Dronken mensen op straat (19)	0,4%	Stadskern
21	Overlast door zwervers, daklozen (20)	0,3%	Stadskern
22	Bedreiging (21)	0,2%	
23	Beroving op straat (mobiel, etc.) (23)	0,2%	
24	Overige problemen	7,0%	Hoogland
“Ik ervaar geen problemen in mijn buurt”		21%	Rustenburg, Zielhorst

Bron: Stadspeiling 2015 en 2017, O&S

Bijlage 3 Belangrijkste problemen per wijk

Welk probleem moet met voorrang worden aangepakt in uw buurt? (tussen haakjes de positie in 2015)

Amersfoort (totaal)
1 (1) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
2 (2) Te hard rijden
3 (3) Hondenpoep
4 (7) Rommel op straat
5 (4) Onoverzichtelijke verkeerssituatie

Stadskern
1 (2) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
2 (1) Te hard rijden
3 (5) Rommel op straat
4 (-) geluidsoverlast (niet verkeer)
5 (-) geluidsoverlast door verkeer

Soesterkwartier
1 (1) Hondenpoep
2 (2) Te hard rijden
3 (3) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
4 (-) Rommel op straat
5 (4) Onoverzichtelijke verkeerssituatie

De Koppel
1 (1) Rommel op straat
2 (3) Overlast van groepen jongeren
3 (2) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
4 (4) Te hard rijden
5 (5) Hondenpoep

Kruiskamp
1 (4) Rommel op straat
2 (3) Te hard rijden
3 (1) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
4 (5) Drugsoverlast
5 (-) Onoverzichtelijke verkeerssituaties

Liendert
1 (3) Rommel op straat
2 (2) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
3 (4) Te hard rijden
4 (5) Overlast (groepen) jongeren
5 (-) Drugsoverlast

Rustenburg
1 (2) Te hard rijden
2 (5) Rommel op straat

3 (-) Woninginbraak
4 (5) Geluidsoverlast door verkeer
5 (4) Hondenpoep

Schuilenburg
1 (1) Rommel op straat
2 (4) Te hard rijden
3 (3) Woninginbraak
4 (2) Overlast van groepen jongeren
5 (-) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte

Randenbroek
1 (2) Te hard rijden
2 (3) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
3 (1) Woninginbraak
4 (5) Rommel op straat
5 (4) Onoverzichtelijke verkeerssituatie

Vermeerkwartier
1 (1) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
2 (-) Hondenpoep
3 (-) Rommel op straat
4 (4) Te hard rijden
5 (3) Woninginbraak

Leusderkwartier
1 (2) Woninginbraak
2 (3) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
3 (1) Te hard rijden
4 (4) Hondenpoep
5 (5) Onoverzichtelijke verkeerssituatie

Berg-Zuid
1 (1) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
2 (2) Te hard rijden
3 (5) Onoverzichtelijke verkeerssituatie
4 (3) Hondenpoep
5 (4) Woninginbraak

Berg-Noord
1 (3) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
2 (2) Woninginbraak
3 (1) Te hard rijden
4 (-) Diefstal uit auto’s
5 (5) Hondenpoep

Schothorst-Zuid
1 (2) Onoverzichtelijke verkeerssituatie
2 (1) Te hard rijden
3 (3) Woninginbraak
4 (5) Rommel op straat
5 (-) Hondenpoep

Schothorst-Noord

1 (1) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
2 (5) Woninginbraak
3 (3) Te hard rijden
4 (4) Rommel op straat
5 (2) Onoverzichtelijke verkeerssituatie

Hoogland

1 (2) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
2 (1) Te hard rijden
3 (3) Hondenpoep
4 (4) Overlast van groepen jongeren
5 (-) Geluidoverlast door verkeer

Zielhorst

1 (1) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
2 (3) Hondenpoep
3 (4) Woninginbraak
4 (2)Te hard rijden
5 (5) Onoverzichtelijke verkeerssituatie

Kattenbroek

1 (1) Te hard rijden
2 (5) Hondenpoep
3 (3) Onoverzichtelijke verkeerssituatie
4 (2) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
5 (-) Rommel op straat

Nieuwland

1 (1) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
2 (2) Hondenpoep
3 (3) Te hard rijden
4 (-) Onoverzichtelijke verkeersituaties
5 (5) Rommel op straat

Vathorst

1 (1) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
2 (2) Te hard rijden
3 (3) Hondenpoep
4 (4) Onoverzichtelijke verkeerssituatie
5 (-) Rommel op straat

Hooglanderveen

1 (1) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
2 (2) Te hard rijden
3 (3) Onoverzichtelijke verkeerssituatie
4 (4) Hondenpoep
5 (5) Woninginbraak

Bijlage 4 Overzicht kengetallen per wijk

Wijken rond centrum

		Amersfoort	Soester - kwartier	De Koppel	Kruiskamp	Liendert	Schuilenburg	Randenbroek
Kengetallen	**score**							
rapportcijfer woning	1-10	7,9	7,5	7,9	7,5	7,4	7,6	7,9
rapportcijfer buurt / woonomgeving	1-10	7,4	7,0	7,0	6,7	6,5	6,7	7,2
ontwikkeling buurt *	%	+3%	+15%	+2%	+11%	+13%	+14%	+15%
rapportcijfer verkeersveiligheid	1-10	6,4	5,9	6,5	5,9	6,3	6,6	6,7
sociale samenhang	0-10	6,3	6,4	5,8	5,8	5,5	5,6	6,1
gehechtheid aan de buurt	1-4	2,9	2,9	2,9	2,7	2,7	2,6	2,9
fysieke kwaliteit	0-10	6,3	4,5	5,7	5,3	5,4	5,8	6,5
oordeel algemene onderhoud	1-5	3,6	3,4	3,6	3,3	3,5	3,4	3,6
ervaren onveiligheid	0-10	1,4	1,4	2,1	2,3	2,2	2,0	1,7
ervaren overlast	0-10	1,8	2,5	3,0	2,8	2,4	1,9	1,9
tevredenheid voorzieningen:	1-5							
winkels voor dagelijkse boodsch.	1-5	4,2	4,1	4,3	4,4	4,3	3,8	4
speelmogelijkheden voor kinderen	1-5	3,6	2,8	3,7	3,5	3,3	3,5	3,5
parkeermogelijkheden	1-5	3,5	3,15	3,4	3,2	3,6	3,6	3,5

toelichting: wordt de betekenis en berekening van de indicatoren zie bijlage 5.

Score wijk in 2017 is statistisch significant negatiever dan in 2015

Score wijk in 2017 is statistisch significant positiever dan in 2015

Wijken in centrum en Zuid

		Amersfoort	Stadskern-Zonnehof	Vermeer-kwartier	Leusder-kwartier	De Berg-Zuid	De Berg-Noord	Rustenburg
Kengetallen	**score**							
rapportcijfer woning	1-10	7,9	7,9	8,1	7,7	8,1	8,6	7,9
rapportcijfer buurt / woonomgeving	1-10	7,4	7,6	7,9	7,6	7,9	8,4	7,6
ontwikkeling buurt *	%	+3%	+17%	+12%	+18%	+9%	+5%	-9%
weinig aandacht van gemeente	%							
rapportcijfer verkeersveiligheid	1-10	6,4	6,1	6,3	6,8	6,8	6,5	6,8
sociale samenhang	0-10	6,3	6,4	7,2	6,9	7,0	7,1	6,6
gehechtheid aan de buurt	1-4	2,9	3,1	3,1	3,2	3,1	3,3	2,9
fysieke kwaliteit	0-10	6,3	6,2	6,6	7,1	7,4	7,6	6,3
oordeel alg. onderhoud	1-5	3,6	3,6	3,7	3,5	3,8	3,8	3,5
ervaren onveiligheid	0-10	1,4	1,5	1,2	1,3	1,0	1,1	1,5
ervaren overlast	0-10	1,8	3,1	1,6	1,2	1,6	0,9	1,3
tevredenheid voorzieningen:	1-5							
winkels voor dagelijkse boodsch.	1-5	4,2	4,3	4,3	4,5	4,5	3,6	3,7
speelmogelijkheden voor kinderen	1-5	3,6	2,8	3,4	3,3	3,6	3,3	3,8
parkeermogelijkheden	1-5	3,5	2,9	3,1	3,4	3,3	3,6	3,9

toelichting: wordt de betekenis en berekening van de indicatoren zie bijlage 5.

Score wijk in 2017 is statistisch significant negatiever dan in 2015

Score wijk in 2017 is statistisch significant positiever dan in 2015

Wijken in Noord

		Amersfoort	Schothorst-Zuid	Schothorst-Noord	Zielhorst	Kattenbroek	Hoogland	Nieuwland	Vathorst	Hooglanderveen
Kengetallen	**score**									
rapportcijfer woning	1-10	7,9	7,6	7,7	7,9	7,9	8,1	8,1	8,2	8,3
rapportcijfer buurt / woonomgeving	1-10	7,4	7,3	7,2	7,5	7,5	7,7	7,4	7,5	7,6
ontwikkeling buurt *	%	+3%	-20%	-10%	-11%	-8%	-3%	-7%	-2%	+10%
rapportcijfer verkeersveiligheid	1-10	6,4	6,7	6,5	6,8	6,3	6,9	6,4	6,3	6,2
sociale samenhang	0-10	6,3	6,3	6,2	6,4	6,4	6,7	6,2	6,1	7,0
gehechtheid aan de buurt	1-4	2,9	2,9	2,8	2,9	2,8	3,1	2,8	2,8	3,0
fysieke kwaliteit	0-10	6,3	5,9	6,4	6,7	6,0	6,9	6,2	6,7	6,9
oordeel alg. onderhoud	1-5	3,6	3,5	3,5	3,7	3,7	3,6	3,7	3,8	3,4
ervaren onveiligheid	0-10	1,4	1,7	1,8	1,3	1,2	1,0	1,3	1,2	1,2
ervaren overlast	0-10	1,8	1,6	1,5	1,2	1,6	1,4	1,4	1,4	1,1
tevredenheid voorzieningen:										
winkels voor dagelijkse boodsch.	1-5	4,2	4,2	4,3	4,5	4,6	4,4	3,7	4,3	4,3
speelmogelijkheden voor kinderen	1-5	3,6	3,6	3,4	3,7	3,5	3,7	3,7	3,9	3,6
parkeermogelijkheden	1-5	3,5	3,9	3,6	3,6	3,8	4,0	3,4	3,6	3,5

toelichting: wordt de betekenis en berekening van de indicatoren zie bijlage 5.

Score wijk in 2017 is statistisch significant negatiever dan in 2015

Score wijk in 2017 is statistisch significant positiever dan in 2015

Bijlage 5 Overzicht kengetallen en toelichting

	2011	2013	2015	2017
1. % inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt	26%	24,5%	24,6%	*21,3%
2. % inwoners dat vaak overlast ervaart van groepen jongeren in eigen buurt	12%	8,5%	*9,2%	9,2%
3. Schaalscore sociale overlast (0=niet, 10=veel)	1,8	1,7	1,8	1,8
4. Rapportcijfer voor de buurt/woonomgeving	7,3	7,4	*7,3	*7,4
5. Schaalscore sociale cohesie (0=geen, 10=veel)	6,3	6,39	6,36	6,33
6. % betrokkenheid bij de buurt	32%	34%	35%	34%
7. % inwoners dat tevreden is over het onderhoud van de wijk	62%	62%	64%	64%
8. Schaalscore fysieke kwaliteit (0=slecht, 10=goed)	5,8	5,9	*6,1	*6,3
9. % inwoners dat tevreden is over de hoeveelheid groen in de wijk	76%	78%	*75%	*70%
10. Rapportcijfer voor de verkeersveiligheid in de eigen straat	6,6	6,7	*6,5	*6,4
11. % inwoners dat (zeer) tevreden of neutraal is over parkeren in de buurt	76%	79,4%	79%	79%
12. Ontwikkeling van de buurt	1,9%	1,7%	1%	2,7%
13. Schaalscore gehechtheid aan de buurt		2,9	2,9	2,9
14. Schaalscore oordeel algemeen onderhoud		3,6	3,6	3,6
15. Schaalscore ervaren onveiligheid	1,6	1,5	1,5	1,4
16. Schaalscore tevredenheid winkels voor dagelijkse boodschappen		4,2	4,2	4,2
17. Schaalscore tevredenheid speelmogelijkheden voor kinderen		3,6	3,6	3,6
18. Schaalscore tevredenheid parkeermogelijkheden		3,53	3,54	3,49

Toelichting:
De kengetallen 1 t/m 11 worden gebruikt voor de Gemeentebegroting en de Jaarrekening.
** toe- of afname in 2015 en 2017 ten opzichte van eerdere meting is statistisch significant. Dat wil zeggen dat de kans dat het verschil door toeval komt kleiner is dan 5%.*
1-3: programma Veiligheid en handhaving
2. % dat vaak overlast van groepen jongeren in de eigen buurt op het totaal van de antwoorden, incl.'geen mening'.
3.De schaalscore is berekend op basis van de mate waarin volgens bewoners in hun buurt sprake is van zeven genoemde vormen van overlast: mensen die op straat worden lastig gevallen, overlast door omwonenden, overlast door groepen jongeren, dronken mensen op straat, drugsoverlast, zwervers/daklozen en geluidsoverlast anders dan door verkeer. De score varieert van 0 (komt niet voor), 'komt soms voor' tot 10 (komt vaak voor).
4-6: programma Wijken en Wonen
5. Het kengetal 'sociale samenhang' of 'sociale cohesie' is berekend op basis van de eerste vier stellingen uit tabel 1. Dit kengetal is een score (geen rapportcijfer!) die varieert van 0 (=geen samenhang) tot 10 (=veel samenhang).
6. % mensen dat het (helemaal) eens is met de stelling 'de bewoners in deze buurt voelen zich erg betrokken bij de buurt' op het totaal van de antwoorden, inclusief 'weet niet/ geen mening'.
7-9: programma Stedelijk beheer en milieu
7. Vanaf 2015 wordt deze indicator anders berekend, waarbij eerdere cijfers zijn herberekend. Het cijfer geeft het percentage inwoners (18-84) dat (zeer) tevreden is over het algemeen onderhoud van de wijk, op het totaal van de antwoorden, inclusief neutraal en weet niet/geen mening. De streefcijfers zijn naar rato omgerekend.
8. De schaalscore is gebaseerd op de mate waarin bewoners vinden dat er sprake is van zwerfvuil, hondenpoep, vernielingen en graffiti in hun buurt. Het is dus geen rapportcijfer!
9: Het cijfer geeft het percentage inwoners dat (zeer) tevreden is over de hoeveelheid groen in de wijk, op het totaal van de antwoorden, inclusief neutraal en weet niet/geen mening. De streefcijfers zijn naar rato omgerekend.
10-11: Programma Mobiliteit
10. Rapportcijfer voor verkeersveiligheid in de eigen straat (van 1 tot 10).
11. % mensen dat (zeer) tevreden of neutraal is op het totaal van de antwoorden, exclusief 'weet niet/n.v.t.'.
12. Het percentage mensen dat vindt dat hun buurt er in de komende jaren op vooruit zal gaan minus het percentage dat een achteruitgang verwacht.

13. Schaalscore van 1-4 voor de mate waarin inwoners gehecht zijn aan hun buurt, gebaseerd op de antwoorden 1 (=helemaal niet gehecht) tot 4 (=zeer gehecht aan de buurt).
14. Schaalscore van 1-5 voor de mate waarin inwoners tevreden zijn over het algemene onderhoud van hun wijk, variërend van 1 ((=zeer ontevreden) tot 5 (=zeer tevreden).
15. Schaalscore van 1-10 voor de mate waarin inwoners zich veilig voelen in de eigen buurt, variërend van 1 (=zeer veilig) tot 10 (=zeer onveilig). Zie ook de toelichting in hoofdstuk 8.
16. Schaalscore van 1-5 voor de mate waarin inwoners tevreden zijn over het winkelen voor de dagelijkse boodschappen in de buurt, variërend van 1 (=zeer ontevreden) tot 5 (=zeer tevreden).
17. Schaalscore van 1-5 voor de mate waarin inwoners tevreden zijn over de speelmogelijkheden voor kinderen in de buurt, variërend van 1 (=zeer ontevreden) tot 5 (=zeer tevreden).
18. Schaalscore van 1-5 voor de mate waarin inwoners tevreden zijn over de parkeermogelijkheden in de buurt, variërend van 1 (=zeer ontevreden) tot 5 (=zeer tevreden).

Bron: Stadspeiling 2011, 2013, 2015 en 2017, O&S

Bijlage 6 Opzet van het onderzoek

Aanleiding en achtergrond

De monitor Leefbaarheid en Veiligheid maakt sinds 1997 elke twee jaar deel uit van de Stadspeiling in Amersfoort. De uitkomsten vormen een belangrijke bouwsteen voor de verantwoording van het lokale beleid op het gebied van veiligheid en stedelijk beheer. Het levert informatie op voor het veiligheidsbeleid (het Programma Veiligheid 2018-2021), de sociale infrastructuur in het kader van het gebiedsgericht werken en voor andere beleidsnota's. Ook levert de monitor veel kengetallen op ten behoeve van de gemeentebegroting. Verder kunnen de uitkomsten van het onderzoek gebruikt worden om effecten van de bezuinigingen (bijvoorbeeld op de uitgaven voor stedelijk beheer) beter zichtbaar te maken en om beter prioriteiten te kunnen stellen in beleidskeuzes.

Politieregistraties laten zien dat het aantal aangiften en meldingen al een aantal jaren daalt. In dit onderzoek is dieper gekeken naar de achtergronden van deze ontwikkeling. Is er sprake van een toenemende veiligheid of komt deze daling vooral door een afname van de aangiftebereidheid?

Team Veiligheid van de afdeling BSV en de afdeling Stedelijk Beheer hebben O&S gevraagd dit onderzoek weer uit te voeren. Voor een groot deel gaat het om een herhaling van de monitor Leefbaarheid en Veiligheid uit 2015, om zo trends in de tijd te kunnen volgen.

Dataverzameling en respons

De dataverzameling van de monitor Leefbaarheid en Veiligheid is gehouden van medio september tot eind oktober 2017. Hiervoor is een gestratificeerde steekproef[10] getrokken uit de Basisregistratie Personen (BRP) van 10.000 Amersfoorters van 18 tot en met 84 jaar, met uitsluiting van de bevolking in instellingen en tehuizen. Deze Amersfoorters werden uitgenodigd om digitaal of op papier de vragenlijst in te vullen. De uiteindelijke respons was 42,5% (4250 ingevulde vragenlijsten).

Weging van de resultaten

De respons vormt geen exacte afspiegeling van de populatie. Zo bleken jongeren, alleenstaanden en mannen ondervertegenwoordigd te zijn in de respons. Om te bereiken dat de uitkomsten een betere afspiegeling vormen van de bevolking, zijn de onderzoeksuitkomsten gewogen naar wijk, leeftijd, geslacht en type huishouden.

Betrouwbaarheid en significantie

Aangezien het onderzoek is gebaseerd op een steekproef, zijn kleine gemeten verschillen niet altijd statistisch significant. 'Significant' betekent dat de kans dat een verschil tussen twee percentages of gemiddelden op toeval berust kleiner is dan 5%. In dit rapport worden alleen de significante resultaten beschreven. In de vragenlijst zijn de cijfers van 2017 en 2015 opgenomen en is met een sterretje (*) aangegeven als de verschillen significant zijn.

[10] De steekproeffractie verschilde per wijk en is dus niet aselect. Voor prioriteitswijken en kleinere wijken is een grotere steekproef getrokken vanwege de wens voor voldoende betrouwbaarheid.